

KOSTRENA

Tema broja:

25 godina
Općine
Kostrena

Naša

Dogadaji | Vesela zima pod maskami

Maškare va Kostrene

I ove zime bilo je veselo va doba mesopusta, ma je bilo jako kratko... Već polovicon veljače je se bilo gotovo, trebalo je si događaji pod maskami porivat va samo četire šetemanje. Špažičari, organizatori i ovogodišnjeh maškar, preuzeli su ključič od Općine 13. siječnja na prvoh maškaraneh tanci va Čitaonice, kade je seh zabavljala grupa Venus. Delič kostrenskog „petog godišnjeg doba“ bili su i dečija reduta, auto-rally Pariz - Bakar, sudjelovanje Špažičari na vele maškarane povorke v Rike, Marča po Kostrene... A se je finilo na čistu sruđu, 14. veljače, kad je va Žurkove spaljen krivac za se ča ne vredi - a ki drugi nego Mičel. Načelnik je dobič općinski ključič nazad, a si ki vole maškarer broje dani do sledećeg mesopusta ki će bit jako duuuuuug...

[Boris Perović]

Vesela dečija reduta

Imamo ključič...

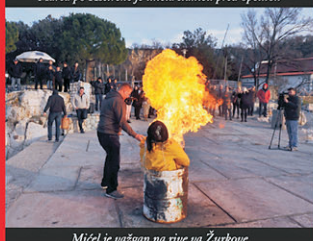
Obeljeni Mičel je va Čitaone pratil maškarani tanci

„Puknuti otkanci“ zgor Nove vode

Marča po Kostrene je imela stanicu pred općinom

Mičel je vašgan na rive va Žurkove

Špažičari su na velej ređkoj povorke imeli masku „Mastro muzika“

Srebrni jubilej

Novi izgled Naše Kostrene je pred vami, stvorili smo redizajn nakon dosta let, nadamo se da će vam se pjesnat kako sad izgleda vaš list. Uveli smo neke novine i va sadržaj pa od ovoga broja predstavljamo neke manje poznate kostrenske besede, ko uvod va Rječnik govora Kostrene ča ga paričivaju Silvana Vranić i Branka Kržik Longin. Na zadnjoj strani objavljuvat ćemo stare slike Kostrene pa vas pozivamo na suradnju, pošaljite nan blago ko čuvate va albumima, da se vidi kako je Kostrena nekad izgledala. Općina Kostrena slavi veli jubilej, 25 let postojanja, pa smo pitali ljudi ki su sudjelovali va razdoblju dobivanja samostojnosti kakovi problemi su se pojavljivali na tomu putu, a imeli su ča reć i načelnici ki su vodili ili sad vode Općinu. Općije zaključak da je Kostrena puno dobila s ten ča se odvojila od Rike, a va planu je nastavak razvoja i još bolji uv-

jeti života za Kostrenjani.

Operto je prvo dječje igralište va Pavekima, dela se parkiralište spod groblja va Svete Lucije, pred realizacijon je rotor va Šoićima. Općina je pokrenula inicijativu da se bivši klub Croatia Linea stavi va funkciju, s obziron na to da već letima ne more nač kupca, a imovina propada. Va vilu bi se mogal stavit neki javni sadržaj, predložen je Muzej pomorac. Povedali smo s jednen od najstarejih Kostrenjani, Anđelko Perović ima 98. leto, a još se živo domišlja detalji iz svoje mladosti.

Pokrenuta je nova manifestacija, Uskrs u Kostreni, prvo izdanje je bilo jako uspješno. Na slikami morete vidjet kako je to bilo na terase ispred Čitaone, a podsjećamo i kako se ove zime veselilo na (pre)kratkim maškarami.

Želin van ugodno čitanje

NAŠA KOSTRENA

Glasilo Općine Kostrena,
 51221 Kostrena, Sv. Lucija 38,
 tel.: (051) 209-000, fax 289-400,
 žiro račun: 2402006-1853800000

Za izdavača: Dražen Vranić;
 glavni urednik: Boris Perović;
 fotografije: Damir Škomrlj, Vedran
 Karuza, arhiv Općine Kostrena;
 korektura: Slavica Bakić; grafički
 urednik: Mladen Stipanović; graf.
 priprema i dizajn: studio smart69;
 tisak: Printera grupa d.o.o.;
 naklada: 1.600 primjeraka.

13

26

32

Pročitajte u ovom broju Naše Kostrene:

25 godina Općine Kostrena	6
Izdašna potpora javnim potrebama ...	10
Rotor Šoići do kraja godine	12

Parkiralište na groblju	13
-------------------------------	----

Dječje igralište u Pavekima	15
Derutna vila Stipanović	18
Emil Smeraldo	20
Škola	22
Vrtić	24

Andela u svijetu knjiga	26
-------------------------------	----

Međunarodni dan žena	28
Rječnik govora Kostrene	29
Ponosni na sportaše	31

Andelko Perović - 98-godišnjak	32
--------------------------------------	----

Noviteti iz knjižnice	35
Nekad bilo	36

OGLAŠAVANJE U NAŠOJ KOSTRENI: cijela stranica: 900 kuna; pola stranice: 500 kuna; četvrtina stranice: 250 kuna; osmina stranice: 130 kuna. List izlazi tromjesečno. Rukopise i materijale ne vraćamo. Svi zainteresirani za oglašavanje mogu se javiti na broj telefona 209-041 ili faks 289-400, odnosno kontaktirati Općinu Kostrena putem e-maila: kostrena@kostrena.hr.

INFORMACIJE

OPĆINA KOSTRENA

Centrala **209-000**

Pročelnik Jedinstvenog
upravnog odjela **209-002**

Voditelj službe za lokalnu
samoupravu i pravne poslove **209-031**

Voditelj službe za financije i
gospodarstvo **209-020**

Komunalni redar **209-051**

e-mail:
kostrena@kostrena.hr
web: www.kostrena.hr

Radno vrijeme sa strankama:
pon, sri i pet od 9 do 12
sati, uto od 13 do 17 sati,
čet se stranke ne primaju.

AMBULANTA

Dom zdravlja

Specijalistička ordinacija
opće/obiteljske medicine

dr. Milena Bakov Kolonić **287-133**

Specijalistička ordinacija
opće/obiteljske medicine

dr. Alekma Čajkovski **287-011**

Ginekološka ambulanta **401-774**
401-775

Sanjin Kilvain - pedijatar **287-039**

Radno vrijeme u Kostreni:
pon i sri ujutro, čet popodne

Patronažna sestra **091/251-8243**

Stomatološke ordinacije:

dr.sc. Anja Sasso, **288-705**
dr.dent.med. **091/251-8243**

Dijana Jasprica, **288-434**
dr.dent.med. **091/588-8991**

Ljekarna "Smeraldo" **288-954**

Radno vrijeme: radnim
danom od 7.30 do 19.30 sati,
subotom od 8 do 13 sati.

Nastavni zavod za javno
zdravstvo PGŽ - centar za
javno zdravstvo Kostrena
e-mail: dtl@zzjzpgz.hr
Glavani 89a, tel./fax:

Radno vrijeme:
radnim danom od 7.00 do 16.00 sati,
osim utorkom 12.00 do 20.00 sati
(liječnik ordinira uto i pet)

Dječji vrtić "Zlatna ribica" **209-573**
209-574

Škola Kostrena **289-768**

Narodna knjižnica Kostrena **289-578**

Radno vrijeme: ponedjeljkom,
srijedom i petkom od 8 do 14 sati,
utorkom i četvrtkom od 14 do 19 sati,
svake druge i četvrtke subote u mjesecu
od 8 do 12 sati.

Komunalno društvo
Kostrena (KD Kostrena)
e-mail: info@kd-kostrena.hr

Radno vrijeme sa strankama:
utorkom od 15 do 17 sati,
srijedom, četvrtkom i petkom
od 12 do 15 sati, ponedjeljkom
se stranke ne primaju.

Sportska dvorana Kostrena **287-500**

Pošta **525-910**

radno vrijeme: radnim danom od
7 do 19, subotom od 7 do 13 sati.

Turistički ured TZO Kostrena **289-207**

Župni ured **289-218**

Dobrovoljno vatrogasno
društvo Kostrena **289-508**
099/610-1984

INA benzinska postaja **287-196**
091/497-174

INFO KOMUNALNO

**Odvoz komunalnog otpada,
postavljanje baja, skupljanje
krupnog otpada interventnim
vozilom, skupljanje i zbrinjavanje
kartonske ambalaže**

KD Čistoća,
Dolac 14, Rijeka
tel.: **226-077**

Usluge interventnog vozila (građera):
Prva četiri utorka svakog mjeseca.

Usluge malog kiperka:
Svaki drugi petak.

Mještani koriste uslugu tako da se
pravovremeno jave komunalnom
redaru Općine Kostrena na

tel.: **209 - 051**

Zbrinjavanje kartonske ambalaže:

Jednom tjedno. Mještani koriste
uslugu tako da se pravovremeno
jave komunalnom redaru Općine
Kostrena na

tel.: **209-051**

i dogovore termin, poziciju, vrstu i
količinu krupnog otpada koji žele
zbrinuti.

Kartonska ambalaža posebno se
prijavljuje, a pravne osobe kartone i
kartonsku ambalažu prikupljaju i
uskладиštavaju u svojim prostorijama do
dolaska vozila KD Čistoća ili druge
ovlaštene tvrtke.

Odvoz i zbrinjavanje kućnog otpada
(pražnjenje kontejnera)

Utorkom i petkom prazne se kontejneri
iodvozi komunalni otpad.

Bilo kakav prigovor vezan za gore
opisanu uslugu, kao i potrebu za
eventualnim povećanjem broja
kontejnera na pojedinim lokacijama
prijavljuju se komunalnom redaru.

**Sustavna dezinfekcija,
deratizacija i dezinfekcija (DDD)**

Dezinfekcija d.o.o. Rijeka.
(091/506-920)

Dva puta godišnje (proljeće i jesen)
obavlja se prema Programu sustavna
DDD, a pod nadzorom Zavoda za javno
zdravstvo PGŽ-a.

Prilikom obavljanja DDD stanovništvo
se obavještava putem javnog glasila
(Novi list) i objavom putem Radio Rijeke
(tijekom emitiranja izvješća u jutarnjim i
večernjim satima)

Crpljenje septičkih jama

KD Vodovod i kanalizacija Rijeka

Zahtjev za uslugu može se uz obavezno navođenje kontakta podataka uputiti na brojeve telefona:

353-841

(od ponedjeljka do petka u vremenu od 7.30 do 15.30 sati),

353-885

(svakog dana od 0 do 24 sata) ili na e-mail: septicke@kdvik-rijeka.hr

Veterinarske i higijeničarske usluge

Veterinarska stanica Rijeka d.o.o., S. Marka Remsa 1, Rijeka

tel.: 345-033

Temeljem ugovora s Općinom Kostrena, obavljaju se usluge higijeničarske službe, skupljanje lešina i oboljelih životinja.

Mještani Općine Kostrena prijavljuju komunalnom redaru Općine Kostrena na svako neobičajeno ponašanje životinja radi daljnjeg postupanja.

tel.: 209-051

Sufinanciranje veterinarskih usluga

Veterinarska ambulanta Kostrena, Glavani 10

tel.: 288-157

Upravljanje sportskom dvoranom, održavanje zelenih površina, održavanje stambenih i poslovnih objekata, upravljanje gradnjama, naplata parkirališnih prostora, čišćenje javnih površina i groblja

KD Kostrena, Žuknica 1B, (sportska dvorana),

tel.: 287-500, fax: 287-510

Ukop pokojnika

KD Kostrena, dežurni djelatnik, **tel.: 099/263-2716** (svaki dan od 0 do 24 sata)

Dimnjačarski poslovi

D.I.M.Š.O.
Čavle, Mavrinici 24/5,
Interventni tel.:
091/125-0366

POPIS KLUBOVA - SPORT

Boćarski klub Kostrena/ Žuknica 7, predsjednik: Franjo Živko, 098/400367, tajnik: Marijan Blokarić, 091/5249458 franjozivko@hotmail.com

Jedriličarski klub Galeb/ Uvala Žurkovo 3/2, predsjednik: Volarić Milko, 098/480559, član uprave: Danko Venturini, 091/2581071 jedricarski.klub.galeb@ri.t-com.hr, danko@vextex.hr

Klub borilačkih sportova Bura/ Iva Šodića 30, predsjednik: Ante Vičević, 091/5101590, antevicovic@yahoo.com

Klub podvodnih aktivnosti Kostrena/ Rožići bb, predsjednik: Slavko Gauš, tajnik: Josip Bilčić, 091/1516492 joso.bilic1@gmail.com

Klub podvodnih djelatnosti INA Kostrena/ Žarka Pezeljca 4, predsjednik: Hrvoje Zvonar, 091/2890500, tajnik: Bojan Jurman, 091/2345060 zvonarhrvoje@gmail.com, bravozullu@gmail.com

Košarkaški klub Kostrena/ Žuknica 1b, predsjednica: Vedrana Sablić-Brazzaduro, tajnik: Siniša Kuharić, 091/5368365 sinisa.kuharic@gmail.com

Nogometni klub Pomorac 1921/ Žuknica 7, 289-107, predsjednik: Mario Sintičić, tajnik: Zoran Suzanić, 091/2891075 nogometna.skola.pomorac@gmail.com

Odbojkaški klub Kostrena/ Žuknica 1b, predsjednica: Tanja Malec 099/5013799, o.k.kostrena@gmail.com

Ored Izviđača Sjever Jug/ Sv. Lucija 34, predsjednica: Borka Reljac, 091/570-8211, sjever.jug@gmail.com

Rukometni klub Kvarner Kostrena/ Žuknica 1b, predsjednik: Milan Kosanović, 095/3619099, tajnik: Nikola Kosanović, 099/6822841 rk.kvarner.kostrena@gmail.com

Stolnoteniski sportski klub Kostrena/ Šoići 15, predsjednik: Branko Arbanas, 091/5728050, branko.arbanas@ri.t-com.hr

Športsko ribolovno društvo INA Kostrena/ Podurinj bb, predsjednik: Franjo Živko, 098/400367, 203-034 franjozivko@hotmail.com

Športsko ribolovno društvo Kostrena/ Žurkovo 5, predsjednica: Helena Salamon, 098/9588263, tajnik: Ivica Dundović, 288-765, 091/5921388 helena.salamon1@gmail.com srd.kostrena@gmail.com

Vaterpolo klub Jadran/ Žuknica 1b, predsjednik: Željko Šmitran, tajnik: Kristijan Sunjić 095/9032285 info@vaterpolo-kostrena.hr

Karate klub Kostrena/ Žuknica 7, predsjednica: Vanessa Lozo, 091/5092221 vanessa.cvjetan@gmail.com

Diving center Kostrena/ Rožići 1, direktor: Petar Perković, instruktor i voditelj ronilačkog centra: Hrvoje Mirković 098/981-8061

POPIS UDRUGA - KULTURA

Bratovština sv. Nikole/ Trg Sv. Barbare 1, predsjednik: Tomislav Tijan, 098/215877 tomislav.tijan@ri.t-com.hr

Karnevalska grupa Špažičari/ Trg Sv. Barbare 3, predsjednik: Dario Modrić, 098/9064713 spazicari@gmail.com

Katedra čakavskog sabora Kostrena/ Glavani 82d, predsjednica: Anđelka Rasol, 091/7248207 andjelka.rasol2@ri.t-com.hr

Klupa Kamik/ Sv. Lucija 14, predsjednik: Jerko Kovačić, 091/51513582 klapakamikkostrena@net.hr

Klupa Trabakul/ Sv. Lucija 14, predsjednik: Renato Radić, 098/394267 klupa_trabakul@net.hr

Likovna udruga Veli pinel/ Trg Sv. Barbare 1, predsjednica: Anika Bijelić, 095/901-5057 velipinel@gmail.com

UABA - podružnica Kostrena/ Glavani 82d, predsjednik: Ljubomir Paškvan, 091/2884751 ljubomir.paskvan@inet.hr

PENKO, Udruga umirovljenika i starijih osoba Kostrena/ Glavani 89a, predsjednica: Danila Medanić, 091/4494942 danilamedanic@yahoo.com

Udruga Narodne čitaonice Kostrena/ Sv. Lucija 14, predsjednica: Dragana Vučinić, 095/9108800 knjiznica-kostrena@ri.t-com.hr

Udruga pomorskih kapetana Kostrena/ Glavani 82d, predsjednik: Darko Glazar, 099/2111247 darko.glazar@pomorstvo.hr

Udruga Vali/ Trg Sv. Barbare 1, predsjednik: Ines Popović, 095/9207207 udruga.vali@gmail.com

UDVDR Kostrena/ Vrh Martinšice 98, predsjednik: Franjo Božinović, zamjenik: Milan Tićak, 099/2310813 milan.ticak@kostrena.hr

Udruga A.na.nas./ Vrh Martinšice 63, predsjednik: Matko Kezele, 051/288-477 udruga.a.na.nas@gmail.com

Glijivarska udruga Škripac/ Glavani 89a, predsjednik: Franjo Kirin, 099/749-0819 glijivarska.udruga.skripac@gmail.com

Udruga uzgajivača golubova listenoša Golub/ Glavani 82, predsjednik: Siniša Babić, 091/12111-620 helga.babic@hotmail.com

Ekoregija Kostrena/ Glavani 82, predsjednik: Miljenko Štokić, kontakt: Ante Vičević

25 godina Općine

Kostrena je nakon što je postala samostalna općina jednostavno procvala, izgrađen je ili obnovljen velik broj objekata, lice mjesta je posve promijenjeno. To potvrđuje da je osamostaljenje Kostrene i izdvajanje iz Rijeke bilo i te kako potrebno

Dvadeset i pet godina samostojnosti slavi Općina Kostrena, prije točno četvrt stoljeća, 17. travnja 1993. godine, održana je konstituirajuća sjednica Općinskog vijeća. No, do toga nije vodio lak put, a i nakon formiranja općine bilo je puno prepreka koje je trebalo savladati. Ono što je najvažnije, Kostrena je nakon što je postala samostalna općina jednostavno procvala, izgrađen je ili obnovljen velik broj objekata, lice mjesta je posve promijenjeno. Kada bi danas prošetao Kostrenom netko tko je u njoj zadnji put bio početkom devedesetih godina, vjerojatno je ne bi prepoznao koliko se razvila i promijenila. Nabolje.

- Kako je činjenica da od tadašnje Općine Rijeka nikad nismo dobili mogućnost da se kao mještani Mjesne zajednice Kostrena izjasnimo kakvu Kostrenu želimo te nam je na takav način onemogućeno stvaranje samostalnog i od Rijeke neovisnog kostrenskog identiteta, Savjet MZ Kostrena je 8. prosinca 1992. godine donio jednoglasnu odluku da se pokrene postupak o samostalnosti i priznavanju zasebne Općine Kostrena - prisjeća se tih dana tadašnji čelnik kostrenskog HDZ-a Marijan Vrkić.

U Savjetu MZ Kostrena bili su Robert Pavlak, Milka Sacchi, Ileana Paškvan, Teodor Medanić, Marijan Jerković, Dragutin Babić i Marijan Vrkić. Tri dana kasnije, 11. prosinca, upućen je prijedlog Vladi i Ministarstvu pravosuđa i uprave da se na području Mjesne zajednice Kostrena formira posebna Općina Kostrena.

Gradska izborna jedinica

Dana 30. prosinca 1992. godine Hrvatski sabor izglasao je Zakon o područjima županija gradova i općina u Republici Hrvatskoj, a u njemu nije bilo Kostrene. Međutim, u siječnju 1993. godine Kostrena je ipak uvrštena kao nova općina u „riječkom prstenu“ u Zakon o izbornim jedinicama.

Dvorana, škola i ortalac su tri najvažnija objekta izgrađena u posljednjih 25 godina

- Kostrena je u listopadu 1991. godine izbrisana kao naselje. Ostala je samo kao dio Rijeke te je bila uvrštena u sastav gradske 13. izborne jedinice, zajedno s Vežicom, Dragom, Sv. Kuzmom i Vojakom. No, u izmjeni izbornog zakona, što ga je potpisao Vladimir Šeks, navodi se da se ime Kostrene treba brisati iz 13. izborne jedinice Grada Rijeke zato što smo mi već općina i na temelju toga kreće se u izbore u novoformiranoj općini - govori Marijan Vrkić.

Tako su 7. veljače 1993. godine održani prvi izbori za Općinsko vijeće. Na njima je Lista za Kostrenu, koju su sačinjavali članovi SDP-a i nezavisni kandidati, dobila devet vijećnika, a HDZ sedam. S liste HDZ-a u Vijeće su izabrani Milan Tićak, Robert Pavlak, Marijan Vrkić i Andrija Hlastec. Lista za Kostrenu dala je vijećnike Milana Čubrića, Elidu Ružić, Ljubomira Paškvanu i Marijana Lučića. Po izbornim jedinicama izabrani su Dragutin Babić, Milan Smokvina i Vojo Mažer (HDZ) te Vojko Rožmarić, Gordana Šoić, Miro Uljan, Ante Dujmić i Mirela Marunić (SDP i nezavisni).

Tih 16 ljudi je 17. travnja 1993. godine održalo konstituirajuću sjednicu Općinskog vijeća, na kojoj je za predsjednika Vijeća izabran Ljubo Paškvan, a 26. travnja su vijećnici izabrali Milana Čubrića za prvog načelnika Općine Kostrena, dok je Marijan Lučić postao donaćelnik.

Novoformirana općina trebala je potvrditi svoje samostojnosti, a ona je došla tek 11. travnja 1994. godine, kad je u Narodnim novinama objavljen Zakon o dopuni Zakona o područjima županija gradova i općina u Republici Hrvatskoj, što ga je Sabor RH usvojio 25. ožujka. U članku 10a navelo se da je Kostrena također jedinica lokalne samouprave.

Potekli iz Pomorca

- Naš je prvi mandat nalikovao na „igre prijestolja“, ali smo uspjeli sačuvati općinu tako što smo prevladali naše razmirice i borili se. Zahvaljujući izuzetnoj borbi prvog načelnika Milana Čubrića i HDZ-a, sačuvali smo mogućnost „ulaska“ u Zakon o jedinicama lokalne samouprave - rekao je prvi predsjednik Vijeća Ljubo Paškvan.

Velik dio ljudi koji su ušli u općinsku vlast potekao je iz Nogometnog kluba Pomorac koji je u to doba bio nositelj društvenih aktivnosti u Kostreni. Predsjednik Pomorca iz perioda nastajanja Općine Kostrena Đuro Vičević ističe da se u to doba nije gledalo tko pripada kojoj stranci nego da su svi željeli ostvariti isti cilj - osnivanje Općine Kostrena i unapređivanje kvalitete života mještana Kostrene.

- Kostrena je bila prilično nerazvijena, bila je samo jedna od 56 mjesnih zajednica u Rijeci. Sve druge danas samostalne općine „riječkog prstena“ uspjele su izaći bez ikakvih problema iz sastava Grada Rijeke, a Kostrenu nisu htjeli tako lako pustiti. Nama je išlo u prilog što je u mjesnoj zajednici bio na vlasti HDZ jer je središnja vlast ipak uvrstila Kostrenu na popis više od 500 novostvorenih općina - govori Đuro Vičević.

Prvi donatačnik Marijan Lučić ističe da je trebalo je puno toga promijeniti da Kostrena od mjesne zajednice profunkcionira kao općina. Jedna od prvih stvari s kojima se nova vlast pozabavila bila je škola koja je bila u katastrofalnom stanju.

- U to doba je kostrenska škola bila područna škola škole Pećine i u nju se nije ulagalo ništa. Onda smo se svi koji smo sudjelovali na izborima dogovorili da idemo u rekonstrukciju škole. Kompletno smo sredili objekt, škola je dobila centralno grijanje, nove parkete, novinamještaj. Bitno je naglasiti da je novac za sve to došao od kostrenske privrede. Čubrić je predložio da uredimo obje crkve, onda smo kupili školski autobus, na Poglavarstvu sam objasnio da nam autobus kroz tjedan treba radi učenika, a vikendom radi sportskih klubova - ističe Lučić.

Načelnici

1993.-1995. Milan Čubrić
1995.-2013. Miroslav Uljan
2013.-2017. Mirela Marunić
2017.- Dražen Vranić

Predsjednici Vijeća

1993.-2005. Ljubo Paškvan
2005.-2007. Marijan Blokarc
2007.-2009. Sanjin Vrkić
2009.-2013. Anika Lörinc
2013.-2017. Gordana Vukošća
2017.- Dražen Soldan

Čubrić je odstupio s mjesta načelnika u rujnu 1995. godine, na njegovo mjesto vijećnici su izglasali Miroslava Uljana, tada nezavisnog vijećnika. I sam ističe da je bilo jako bitno što su svi ljudi koji su sudjelovali u vlasti bili prije svega Kostrenjani, nisu se dijelili po stranačkoj pripadnosti. Uljan je u jednom intervjuu za Našu Kostrenu u drugoj polovici devedesetih s ponosom isticao da je njegova stranka - Kostrena.

Martinšćica u Kostreni

- Kostrena je bila stranka svih nas dok se nije politika počela miješati, želja za boljitak Kostrene je bila generator da se napravi puno toga. Za stranke smo se morali opredijeliti pred izbore 1997. godine jer su stranke potvrđivale liste i bilo je na taj način lakše izlaziti na izbore. Ja sam izabrao PGS, neki drugi HSLS, kasnije HNS, no svi smo, uz SDP, zajedno surađivali, svi smo bili isključivo za Kostrenu, baza je ostala ona iz Pomorca - ističe Uljan.

Te 1997. godine nastala je velika kriza uz amandman nezavisnog saborskog zastupnika Alojza Brkića, zbog čega je opstojnost Općine Kostrena došla u pitanje.

- Brkić je želio izbrisati Kostrenu jer nije bila navedena kao naselje, još se vodila kao dio Rijeke, to je njemu bio ključni argument. Srećom, Sabor je odbio njegov amandman i mi smo ostali općina. Preko katastra i geodetske uprave pokrenuli smo promjenu granica jer ni smo htjeli izgubiti Martinšćicu, a i stanovnici Martinšćice su po svemu od uvijek gravitirali Kostreni, tu su pohađali školu, tu su se pokapali. Mi smo sporazumom o sukcesiji s Rijekom iz 1993. i dopunom zakona iz 1994. godine dobili samostalnost i tu smo izbili argumente čelnicima Grada Rijeke. Ustavni sud je 5. ožujka 1997. godine donio rješenje da se obustavlja postupak ocjene ustavnosti dopune zakona iz 1994. godine, napokon su definirana sva naselja u Kostreni. Ne možemo reći da nam i HDZ nije pomogao. Bili su u Vijeću, a i na državnoj razini su nam pomogli Vladimir Šeks, Vlatko Pavletić, Katica Ivanišević, Ljerkica Mintas-Hodak, sve je to organizirao Barbaran Cvetko Pajkurić - navodi Uljan.

Kad je Uljan postao načelnik, već je bio pokrenut postupak gradnje škole, vrtića i dvorane. On i njegovi suradnici sma-

Važniji datumi

- 8. prosinca 1992./** odluka MZ Kostrena da se pokrene postupak o samostalnosti
- 7. veljače 1993./** prvi izbori za Općinsko vijeće
- 17. travnja 1993./** konstituirajuća sjednica Općinskog vijeća
- 26. travnja 1993./** izbor prvog načelnika Općine Kostrena
- 10. travnja 1994./** objavljen zakon koji je potvrdio Općinu Kostrena
- 10. studenog 1999./** otvoren vrtić Zlatna ribica
- 10. rujna 2001./** početak nastave u novoizgrađenoj OŠ Kostrena
- 17. lipnja 2005./** otvorena Sportska dvorana Kostrena

trali su da je prioritet napraviti vrtić jer je dotadašnji vrtić koji je bio smješten u zgradi od izviđača „pucao po šavovima“.

- Postavili smo kamen temeljac za vrtić na svetog Nikolu 1998. godine, a najesen 1999. godine, kad je počela pedagoška godina, već je bio dovršen. Onda je 1999. godine postavljen kamen temeljac za školu, ona je otvorena 2001. godine, ali je i dalje imala status područne škole Pećine pa smo tek nekoliko godina uspjeli da škola bude pod ingerencijom županije, da može biti samostalna. Nakon toga se počela graditi dvorana, a otvorena je u lipnju 2005. godine. S ta tri kapitalna objekta Kostrena je dobila ono što ne bi vjerojatno nikad da je ostala u sastavu Grada Rijeke. Osim toga, napravljena je obilazna cesta prema Žurkovu, cesta do Stare vode, proširen je sustav kanalizacije, uveden je plin u Kostrenu. Još za vrijeme Čubrića obnovljena je crkva u Svetoj Luciji, a kad sam ja došao počela je obnova crkve u Svetoj Barbari. Obnovljena su oba groblja, ureden je okoliš, izgrađene nove grobne kuće, kompletno su uredene obje područne škole i obje čitaonice... svi objekti od društvenog značaja. U Žuknici su izgrađene tribine na stadionu, društvene prostorije, bočalište iza stadiona, uredeni su prostori u Galebu. Kupili smo zgradu Rasadnika i uredili je, tamo se 1998. godine preselilo sjedište Općine. Kad se otvorila škola, onda je Općina preselila u zgradu stare škole, a u Rasadnik je preseljeno Komunalno društvo, osnovano 1999. godine - govori Uljan.

Zemljišne knjige

U Kostreni se zahvaljujući velikom pro-

računu puno toga izgradilo, ali je Općina i socijalno osjetljiva prema svojim mještanima. Uljan ističe da je 1996. godine darovano zemljište na kojem je Vlada RH izgradila kuće dvojici sto-postotnih invalida Domovinskog rata, Alenu Norcu i Pavlu Hrliću. Također, Općina je zadovoljila sve najviše EU standarde u odgoju, obrazovanju, kulturi i informiranju, povećan je zdravstveni i socijalni standard mještana, zaštita djece i mladeži, a čelnicima Općine uvijek je bila važna briga za umirovljenike.

- Veliku stvar za mještane napravili smo kad smo s Državnom geodetskom upravom i s Ministarstvom pravosuđa potpisali ugovor o obnovi zemljišnih knjiga. Mi sad imamo spojen katastar i zemljišne knjige na iste vlasnike, taj proces za obje naše katastarske općine trajao je od 2000. do 2009. godine.

Kostrena ima tri velika industrijska postrojenja, Ininu rafineriju nafte u Urinju, termoelektranu i brodogradilište „Viktor Lenac“ u Martinšćici. Zahvaljujući industriji, općinski prihodi su značajni, Kostrenjani su dobili puno toga, ali s druge strane trpe zagađenje.

- Sve te tri velike tvrtke su i prije nastanka općine puno pomagali, Pomorcu, školi, izgradnji ambulante, dobivanju telefona. Bile su uvijek pokretač razvoja, a puno su pomagali i ljudi koji su radili u njima - ističe Uljan koji je na kraju svog djelovanja kao čelnik Općine, u travnju 2013. godine, na obilježavanju Dana Primorsko-goranske županije dobio priznanje za jednog od najdugovječnijih načelnika u Županiji.

- Zasluge što sam 18 godina bio na čelu Općine ne pripadaju samo meni nego i mnogim mojim suradnicima, ljudima koji su bili sa mnom na listama i koalicijskim partnerima, odnosno svima onima koji su radili u upravnim odjelima Općine Kostrena i koji su željeli napredak Kostrene - rekao je Uljan.

Transparentna općina

Mirela Marunić naslijedila je Uljana na čelu općine 2013. godine i ističe da je jako ponosna što je kao prava Kostrenka, koja je bila najmlađa vijećnica kada se općina osnovala i koja Kostrenu živi punim srcem, dobila priliku upravljati svojim mjestom.

- U mojemu mandatu naglasak je stav-

Svi načelnici i predsjednici Vijeća u prvih 20 godina Općine

ljen na izgradnju Doma za starije i nemoćne osobe, još kvalitetniji gospodarski razvoj te na području energetske učinkovitosti, IT razvoja i medijskih aktivnosti. Postavili smo temelj za izgradnju Doma, doveli smo ga do građevinske dozvole. Realiziran je rotor u Šođićima, napravljeno je puno prema dovršetku rotora i u Šođićima, stvoreni su preduvjeti za izgradnju lukobrana u Žurkovu, naselja Šubati i Fufići dobili su vodu, autobusna linija je provedena po gornjoj cesti. Kostrena je kao prva općina u Hrvatskoj dobila Certifikat za povoljno poslovno okruženje, prva smo općina kojoj je odobren projekt javne rasvjete po modelu javno-privatnog partnerstva, izrađen je katalog projekata u kojemu je 35 projekata za budućnost. Prenijeli smo poslove vezane uz održavanje komunalne infrastrukture s privatnih tvrtki na naše komunalno društvo koje sada pozitivno posluje. Osnovali smo Zajednicu sportova, postavili Pomorac na zdrave financijske noge. Održali smo nadstandarde u zdravstvu i socijalu, pokrenuli osnivanje Muzeja pomoraca, uključili se u Urbanu aglome-

raciju Rijeka. Institut za javne financije Kostreni je dodijelio titulu jedne od najtransparentnijih hrvatskih općina. Smatram da se ne smije dozvoliti izgradnja pročistača u Pavekima, pročistač se mora realizirati unutar granica Ine - kaže bivša načelnica.

Aktualni načelnik Dražen Vranić izabran je na tu dužnost prije godinu dana, sa svojim suradnicima promišlja sadašnjost i budućnost Kostrene.

- Kvalitetni projekti će se nastaviti, kontinuitet mora postojati u započetim stvarima koje su dobre. Realiziramo programe koje smo predstavili u predizborno vrijeme, posebno je ideja da proračun čim više približimo potrebama i očekivanjima naših mještana. Tako smo odmah krenuli sa smanjenjem cijene vrtića, s dosta nužnih komunalnih infrastrukturnih radova, važnih za svakodnevnu kvalitetu života, ulaže se u socijalu i zdravstvo. Želja nam je da se novcem dobivenim iz suživota s industrijom, mještanima omogućiti čim bolji standard. Važno je naglasiti da mnoge stvari radimo uz suglasnost svih političkih sudionika, a i stava sam da na lokalnoj razini ne bi smjelo biti nikakve podijeljenosti, barem ne kad je interes mjesta u pitanju. Projekti koje realiziramo u interesu su svih stanovnika Kostrene, bez obzira na političko opredjeljenje, primjerice, svi imaju koristi od ulaganja u javne potrebe, bilo da se radi o zdravstvu, socijalu, obrazovanju, kulturi ili sportu - ističe Vranić.

Mirela Marunić i njezin nasljednik Dražen Vranić

[Boris Perović]

Čubriću posthumno pčelarska nagrada

Milan Čubrić bio je veliki pčelar u najširem smislu te riječi, ističu u Udruženju pčelarskih udruga PGŽ-a. U duljem vremenskom razdoblju pčelario je s više od 400 pčelinjih zajednica, a bio je najveći promotor meda od kadulje

Radio je jako puno na razvoju pčelarstva, stoga je Milan Čubrić potpuno zaslužio da mu se posthumno dodijeli Godišnja pčelarska nagrada Udruženja pčelarskih udruga Primorsko-goranske županije za 2017. godinu. Na svečanoj sjednici održanoj 27. siječnja u kastavskoj Gradskoj vijećnici bila je nazočna obitelj pokojnog Milana Čubrića, pročelnica Upravnog odjela za turizam, poduzetništvo i ruralni razvoj PGŽ-a Melita Raukar, član Upravnog odbora Hrvatskog pčelarskog saveza Đuka Petrić, pčelari i mnogobrojni gosti.

Milan Čubrić, koji je 2014. godine preminuo u dobi od 77 godina, nagradu je zaslužio za izrazite doprinose i postignuća u pčelarstvu, a nagradu je preuzeo njegov sin Josip Čubrić. Prvi načelnik Općine Kostrena je već sa 16 godina postavio svoj prvi pčelinjak u Kostreni. Bio je sudionik osnivanja prve udruge pčelara, Društva pčelara Rijeka, za područje tadašnjeg Kotara Rijeka koje je dugo godina bilo jedina pčelarska udruga na području tadašnje Zajednice općina Rijeka, odnosno za pčelare s područja sadašnje Primorsko-goranske županije. U Društvu pčelara bio je član Upravnog odbora, blagajnik, tajnik, a najdugovječniji je bio kao predsjednik Društva, tu je dužnost obnašao u nekoliko navrata s prekidima u razdoblju od čak 18 godina.

Doprinos društvenom radu dao je i u Hrvatskom pčelarskom savezu, gdje je u tri mandata obnašao dužnost člana Upravnog odbora. Proglašen je doživotnim počasnim predsjednikom Pčelarske udruge »Milutin Barać«, slijednice Pčelarskog društva Rijeka. Dobitnik je

Pročelnica Melita Raukar i Josip Čubrić s očevoim nagradom

Zlatne plakete Hrvatskog pčelarskog saveza za dugogodišnje djelovanje na razvoju i unapređenju pčelarstva.

Milan Čubrić bio je veliki pčelar u najširem smislu te riječi, ističu u Udruženju pčelarskih udruga PGŽ-a. U duljem vremenskom razdoblju pčelario je s više od 400 pčelinjih zajednica, a bio je najveći promotor meda od kadulje. Na otoku Cresu imao je dva pčelinjaka.

- Svoje bogato pčelarsko iskustvo susretljivo je prenosio na mlade pčelare početnike, kojima je doslovce bio pčelarski otac i majka. Održao je nebrojeno edukativnih predavanja o pčelarstvu i

tehnologiji pčelarenja i nikad nije naplatio honorar za predavača - napominju u Udruženju.

Ostvario je uspješnu međunarodnu suradnju na području pčelarstva, posebice s pčelarima iz tadašnje Čehoslovačke. Godišnje bi organizirao tri do četiri predavanja za pčelare iz PGŽ-a. Kao prvi dopredsjednik Organizacijskog odbora Zlatnog ulišta 2007. godine osobno se založio za naziv »ulíše« koje potječe od staroslavenskog naziva za pčelinju zajednicu koja se u raznim starim vremenima nazivala »ul«, »ulj«, »ulica« ili »ulíše«.

[Boris Perović]

[Prvi načelnik Općine Kostrena već je sa 16 godina postavio svoj prvi pčelinjak u Kostreni, a bio je i sudionik osnivanja prve udruge pčelara, Društva pčelara Rijeka, za područje tadašnjeg Kotara Rijeka koje je dugo godina bilo jedina pčelarska udruga na području tadašnje Zajednice općina Rijeka, odnosno za pčelare s područja sadašnje Primorsko-goranske županije]

Izdašna potpora javnim potrebama

Riječ je o financiranju sporta, kulture, zdravstvene i socijalne skrbi, predškolskog odgoja, obrazovanja i znanosti, bibliotekarstva i zaštite okoliša

Značajnu svotu će ove godine Općina Kostrena izdvojiti iz proračuna za financiranje javnih potreba na svom području. Riječ je o financiranju sporta, kulture, zdravstvene i socijalne skrbi, predškolskog odgoja, obrazovanja i znanosti, bibliotekarstva i zaštite okoliša.

Kostrenski načelnik Dražen Vranić kaže da Kostrena, kao općina s velikim proračunom i tri privredna subjekta koja djeluju na njezinom području i neminovno utječu na kvalitetu života, tako Kostrenjanima kompenzira nedostatke života u mjestu okruženom industrijom.

- Stalo nam je da mještanima omogućimo ispunjenje svih njihovih potreba i očekivanja, bilo da se radi o osobnom,

sportskom ili poslovnom razvoju, zato smo ove proračunske godine gotovo na svim javnim potrebama povećali sredstva. Posebnu pažnju posvetili smo i izmjenama kriterija u ostvarivanju određenih prava kako bismo postigli da pomoć i potporu dobiju oni kojima je ona doista potrebna i da ti kriteriji budu pravedniji, bilo da se radi o dodjeli stipendija ili mjesečnoj pomoći starijim osobama. Razvoj sporta i rekreacije, kao i jačanje kulturnog, a posljedično tome i turističkog potencijala, za Kostrenu su podjednako važni, kao i bilo koji drugi aspekt razvoja, jer mjesto ne čine kuće, nego ljudi - smatra Vranić.

Pomorcu najviše

Za sport je Općina Kostrena u 2018. godini osigurala ukupno 1.985.000 kuna

čijim većim dijelom raspolaže Sportska zajednica Općine Kostrena. Na području općine djeluje 15 udruga, članica Sportske zajednice Općine Kostrena, i sve su obuhvaćene Programom javnih potreba u sportu. Među sportskim udrugama najveću potporu dobio je Nogometni klub Pomorac 1921 čije će djelovanje biti podržano s 395 tisuća kuna. Jedriličarski klub Galeb dobio je 260 tisuća kuna, dok će Odbojkaški klub Kostrena dobiti potporu od 215 tisuća kuna.

Za kulturu u Kostreni ove je godine izdvojeno 1.183.000 proračunskih kuna. Od toga je 475.000 kuna namijenjeno programima u kulturi, 300.000 kuna realizaciji projekta Muzej pomorstva i 270.000 kuna za programe Turističke zajednice Kostrene. Nakon provedenog

Općinske stipendije

Studentima 700, učenicima 500 kuna

Općina Kostrena u ovoj godini stipendira ukupno 57 učenika i studenata. Stipendistima je u općinskoj vijećnici ugovore uručila zamjenica načelnika Đurđica Matešić-Bilobrk, izražavajući zadovoljstvo ovogodišnjim velikim brojem darovitih učenika i studenata. U akademskoj godini 2017/2018., s iznosom od 700 kuna u deset mjesečnih obroka stipendira se 35 studenata: Juraj Bevanđić, Marko Bevanđić, Ani Boca, Nina Bojanić, Bartol Brusić, Ciprijan Crljenko, Ani Čudina, Teo Daskijević, Lorena Datković, Tedi Fućak, Andrea Grdaković, Lucija Gudelj, Jelena Maračić, Marijo Milić, Matea Milin, Ana Mioč, Andrija Mišković, Marina Pavlič, Antonio Pilat, Dora Pribanić, Igor Rubinić, Eva Ružić, Sara Smeraldo, Matej Subotić, Marin Sušlić, Nina Sušlić, Doris Šestan, Dean Švabić, Karin Terzić, Borna Tićak, Marija Paula Tomac, Luka Vranić, Maja Vranić, Damir Vučinić i Ana Žarak. U školskoj godini 2017/2018. s iznosom od 500 kuna za devet kalendarskih mjeseci stipendira se 22 učenika: Andrej Antić, Maurizio Bujanović, Laura Čudina, Fran Daskijević, Emina Fodolović, Karlo Fućak, Karla Golik, Petra Gudelj, Klara Hodak, Kristijan Koraca, Nikla Magyar, Helena Majer, Kate Mišković, Jelena Mrak, Dario Numić, Dorian Palinić, Marko Rošić, Ivan Rubinić, Lukas Stipanov, Maria Michaela Uršičić, Vanna Viškanić i Danijela Vranić.

Studenti stipendijati s Đurđicom Matešić-Bilobrk

prvog kruga natjecanja za programe u kulturi, dodijeljena su sredstva u iznosu od 384.500 kuna, s naglaskom na pro-

Najveću potporu u sportu dobio je NK Pomorac 1921

Javne potrebe

Sport - 1.985.000 kuna
Kultura - 1.183.000 kuna
Zdravstvo i socijalna skrb - 2.850.000 kuna
Obrazovanje i znanost - 1.700.000 kuna
Predškolski odgoj - 5.700.000 kuna
Zaštita okoliša - 1.300.000 kuna
Bibliotekarstvo - 674.000 kuna

grame koji njeguju kulturnu baštinu, pomorsku tradiciju, čakavski govor, izdavačku djelatnost, tradiciju maškara, glazbeno-scensku djelatnost, likovno stvaralaštvo i predstavljaju događaje u cilju povećanja turističke ponude Kostrene. Preostali iznos od 90.500 kuna bit će dodijeljeni nakon provedbe drugog i trećeg kruga natjecanja.

Među udrugama, najveću je potporu od 115.000 kuna dobila Narodna čitaonica u Kostreni Sv. Luciji za tri programa: Jesen u Kostreni, Proljeće u Kostreni i obilježavanje Međunarodnog dana žena. Karnevalska grupa Špažičari za svoje je programe Maškaranani tanci i Maškare va Kostrene 2018. leta podržana sa 78.000 kuna.

Iznad standarda

Programom javnih potreba u socijalnoj i dodatnoj zdravstvenoj skrbi za 2018. godinu stanovnicima Općine Kostrena osigurava se viši standard socijalne i zdravstvene zaštite od onog koji svojim programima osigurava država, čime se stvaraju osnovni preduvjeti za kvalitetniji život kako pojedinca tako i obitelji, a naročito pojedinca i obitelji čije materijalno stanje nije dostatno za podmirenje osnovnih životnih potreba. Ovaj program obuhvaća poticanje nataliteta, sufinanciranje bolesnih, starih i nemoćnih, tekuće i investicijsko održavanje Doma zdravlja, sufinanciranje programa u zdravstvu, olimpijada za djecu s posebnim potrebama i kapitalna ulaga-

nja u objekte u zdravstvu, odnosno dom za starije osobe.

Program socijalne skrbi obuhvaća financiranje boravka djece u predškolskim ustanovama, financiranje učeničke materije i produženog boravka, pomoći domaćinstvima, financiranje javnog prijevoza, pomoć u prehrani, jednokratne novčane pomoći, skrb o starijim osobama, donaciju Crvenom križu i sufinanciranje programa socijalne skrbi. Za zdravstvo i socijalu Općina Kostrena ove je godine izdvojila 2,85 milijuna kuna.

Program javnih potreba u obrazovanju i znanosti ove je godine vrijedan 1,7 milijuna kuna te između ostalog obuhvaća financiranje prijevoza djece i stipendiranje učenika i studenata. Programom javnih potreba u predškolskom odgoju ostvaruje se organizirani predškolski odgoj i naobrazba djece od navršene prve godine života do polaska u Dječji vrtić Zlatna ribica, sa stručnim i profesionalnim osobljem, sukladno pedagoškim standardima. Za predškolski odgoj na svom području Općina Kostrena ove godine izdvaja 5,7 milijuna kuna.

Programom javnih potreba u zaštiti okoliša za 2018. godinu utvrđuju se javne potrebe čiji je cilj promicanje zdravog načina življenja, održivog razvoja, podizanje ekološke svijesti, zaštita i lov divljači, zaštita vrijednih dijelova okoliša, sanacija ončišćenja tla, izrada dokumenata, eko projekti i gospodarenje otpadom. Osigurana su sredstva 1,3 milijuna kuna, od čega je 450 tisuća kuna rezervirano za poticanje energetske učinkovitosti, a 120 tisuća kuna za aktivnosti u zaštiti okoliša i akcidentne situacije. Program bibliotekarstva pokriva rad Narodne knjižnice Kostrena za koju je izdvojeno 674 tisuća kuna.

[Barbara Čalušić]

Špažičari su podržani za organizaciju maškaranani tanci

I | ako su radovi na kostrenskoj prometnoj i komunalnoj infrastrukturi brojni, Kostrenjanima će vjerojatno biti najvidljiviji radovi na Jadranskoj magistrali, koji bi, prema sadašnjim najavama, trebali započeti u drugoj polovici godine. Nakon rotora u Šođićima koji je „civilizirao“ vožnju na ovom dijelu magistrale koja prolazi kroz svojevrsni centar Kostrene i rotora u Urinju koji je izgrađen prije gotovo 40 godina, Kostrena bi uskoro trebala dobiti i svoj treći rotor.

Preduvjet za sigurniju vožnju na ovom dijelu magistrale radovi su na cesti koja vodi od groblja u Svetoj Barbari do magistrale i spaja se na budući rotor. Oni su krenuli početkom travnja, a njihov se završetak planira tijekom ljeta. Osim sigurnije vožnje kroz Kostrenu, ovom cestom i budućim rotorom Šođići uredit će se bolji pristup Poslovnoj zoni. Vrijednost radova iznosi 2,9 milijuna kuna, a izvođač je tvrtka Dinokop iz Omišlja.

Treći kostrenski rotor nalazit će se praktički na samom ulazu u Kostrenu iz smjera Bakra na Jadranskoj magistrali. Kao i u slučaju rotora u Šođićima, investitor su i ovaj put Hrvatske ceste.

- Hrvatskim cestama dostavili smo kompletan projekt te pripadajuću građevinsku dokumentaciju potrebnu za gradnju rotora u Šođićima. Hrvatske ceste su investitor, one financiraju izgradnju. Vrijednost radova, kao i njihovo trajanje, znat ćemo kad Hrvatske ceste u postupku javne nabave izaberu izvođača. Prema dogovoru s Hrvatskim cestama, radovi bi trebali započeti najkasnije do kraja godine - kaže načelnik Općine Kostrena Dražen Vranić.

Radovi na kostrenskim prometnicama obilježit će veći dio godine. Tako je u tijeku proširenje ceste Rožmanići - Plešići, što ga zajednički financiraju Općina Kostrena i Županijska uprava za ceste. Tim proširenjem napokon će se riješiti usko grlo koje je postojalo na tom dijelu ceste.

Na dijelu iste ceste od zgrade Općine pa do raskrižja s Ulicom Ive Šođića dosad nije bio izveden vodovod pa neke kuće vodomjere imaju prilično udaljene od kuća, na gornjoj staroj cesti koja prolazi

Aktualnosti | Kostrena će u Šođićima dobiti treći kružni tok

Obnovom ceste od groblja u Svetoj Barbari do budućeg rotora uredit će se bolji pristup Poslovnoj zoni

Pristupna cesta uvod u rotor

Prema dogovoru s Hrvatskim cestama, radovi bi trebali započeti najkasnije do kraja godine - kaže načelnik Općine Kostrena Dražen Vranić o rotoru koji će se nalaziti na ulazu u Kostrenu iz smjera Bakra na Jadranskoj magistrali

kroz Sv. Luciju. U suradnji s Vodovodom i kanalizacijom, Općina Kostrena će riješiti taj dugogodišnji problem.

- Iz tog razloga na ovom dijelu ceste se nikad nije stavio završni sloj asfalta. Nakon što Vodovod i kanalizacija postavi vodovod, na tu cestu postavit će se i završni sloj asfalta, čime će cesta konačno imati normalan kolnik, bez rupa, kanala i prekopa. Vodovod i kanalizacija će radove na postavljanju vodovoda započeti nakon što oni okončaju postupak javne nabave u kojem će biti izabran

izvođač radova. Vjerujem da će to biti vrlo brzo - najavljuje Vranić.

[Barbara Čalušić]

Rotor će se nalaziti na ulazu u Kostrenu s istočne strane

[Radovi na cesti koja vodi od groblja u Svetoj Barbari do magistrale i spaja se na budući rotor krenuli su početkom travnja, a njihov se završetak planira tijekom ljeta, te će se, osim sigurnije vožnje kroz Kostrenu, ovom cestom i budućim rotorom Šođići urediti bolji pristup Poslovnoj zoni. Vrijednost radova iznosi 2,9 milijuna kuna, a izvođač je tvrtka Dinokop iz Omišlja]

Parkiralište preduvjet za proširenje groblja

Novo parkiralište gradi se pored postojećeg s kojim će biti povezano pješačkom stazom, dok će ulaz u parkiralište biti s ceste koja vodi prema bivšoj zgradi Općine, odnosno Rasadniku

Prometnim gužvama na gornjoj cesti koja prolazi Svetom Lucijom i manjku parkirnih mjesta, što zadaje glavobolje posjetiteljima Narodne čitaonice, groblja i vlasnicima kuća, ove bi godine trebao doći kraj budući da je početkom siječnja započela izgradnja novog parkirališta pored groblja u Svetoj Luciji.

Novo parkiralište gradi se pored postojećeg s kojim će biti povezano pješačkom stazom, dok će ulaz u parkiralište biti s ceste koja vodi prema bivšoj zgradi Općine, odnosno Rasadniku. Zemljani radovi, iskopi i odvoz materijala su pri kraju, a vrijednost radova je tri milijuna kuna, što ovu investiciju čini jednim od kapitalnih ovogodišnjih proračunskih ulaganja u Kostreni. Radove na parkiralištu izvodi tvrtka Dinokop iz Omišlja, čija je ponuda, kako kaže kostrenski načelnik Dražen Vranić, u postupku javne nabave bila najpovoljnija, a radovi bi trebali završiti u lipnju.

- Izgradnjom parkirališta stvorit će se preduvjet za proširenje groblja u Sv. Luciji. U Kostreni trenutačno ima svega nekoliko slobodnih ukopnih mjesta, a proširenjem groblja dobit će se 90-ak novih, što će osigurati dovoljan broj ukopnih mjesta za neko duže vrijeme. S proširenjem groblja planiramo krenuti odmah po završetku radova na proširenju parkirališta i nakon što ishodimo svu potrebnu dokumentaciju, što bi moglo biti početkom jeseni. U ovom trenutku radi se na građevinskoj dokumentaciji za proširenje groblja - objašnjava Vranić.

Riječ je o prvoj fazi proširenja glavnog kostrenskog groblja na prostoru koji je u

Radovi na izgradnji novog parkirališta uz groblje trebali bi biti završeni u lipnju

općinskom vlasništvu i nalazi se odmah iznad parkirališta. S parkirališta će se i ulaziti stepeništem u novi dio groblja.

- Vrijednost radova i rokove u ovom trenutku ne mogu sa sigurnošću navesti dok se ne završi građevinska dokumentacija. Planirano je i da se u sljedećim fazama groblje u Sv. Luciji širi u kaskadnim poljima u pravcu zgrade Rasadnika. Za takvo što najprije treba riješiti imovinsko-pravne odnose jer dio parcela na koje bi se groblje trebalo širiti nije u vlasništvu Općine pa je potrebno osigurati sredstva za otkup zemljišta. Postoji idejno rješenje cijelog groblja, pri čemu se vodilo računa da se zadrži stil i ujednačen izgled novoizgrađenih dijelova s postojećim stanjem kako bi se dobila jedna cjelina - najavljuje Vranić.

[Barbara Čalušić]

[Zemljani radovi, iskopi i odvoz materijala su pri kraju, a vrijednost radova je tri milijuna kuna, što ovu investiciju čini jednim od kapitalnih ovogodišnjih proračunskih ulaganja u Kostreni]

Priznanje kostrenskoj volonterki

Dariji Marinović zahvalnica Caritasa

Caritas Riječke nadbiskupije proslavio je 19. ožujka svojega zaštitnika sv. Josipa, a tom prigodom su zahvalnice dobili dobrotvori i volonteri koji pomažu karitativno djelovanje u nadbiskupijskim ustanovama i župama. Među volonterima koji su dobili zahvalnice je i Darija Marinović iz kostrenskog župe sv. Lucije, koju je za priznanje predložio Trsatki dekanat. Gospoda Marinović je članica socijalnog vijeća Općine Kostrena i volonterka župnog Caritasa. Ove njezine dvije uloge omogućuju dobru suradnju Općine i Župe, a sve na korist najpotrebnijima. Osim toga je i članica župnog pastoralnog vijeća i molitvene zajednice Zrno.

[B. P.]

Skup o regionalnom razvoju do 2030. godine

Načelnik Općine Kostrena, jedine hrvatske business friendly općine, govorio je o iskustvima Kostrene tijekom postupka dobivanja certifikata za povoljno poslovno okruženje

Ekonomski fakultet u Rijeci, Udruženje općina i gradova, Centar za lokalni ekonomski razvoj i tvrtka Tim4 pin organizirali su 1. i 2. veljače u Zagrebu konferenciju pod nazivom „Hrvatska 2030 - Identifikacija projekata nužnih za regionalni razvoj“.

Uz predstavnike Ministarstva regionalnog razvoja i ureda za provedbu ESI fondova koji su se osvrnuli na novi indeks razvijenosti općina i gradova te mogućnosti financiranja i ugovaranja projekata sredstvima Europske unije, na konferenciji je sudjelovao i načelnik Općine Kostrena Dražen Vranić, jedine hrvatske business friendly općine s certifikatom za povoljno poslovno okruženje. Vranić je u svojem izlaganju prenio iskustva Kostrene tijekom postupka certificiranja kao i utjecaju certifikata na komunikaciju s poslovnim zajednicom.

Naglasak konferencije bio je i na digitalizaciji kao sve važnijem preduvjetu lokalne zaposlenosti, s naglaskom na financiranje i sufinanciranje širokopojasne infrastrukture. Općina Kostrena s još nekolicinom općina i gradova i Primorsko-goranskom županijom, razvija zajednički projekt e-županija, čime će se otvoriti nove mogućnosti u poduzetništvu i realizaciji poslovnih ideja.

Konferencija je bila posvećena izazovima regionalnog razvoja do 2030. godine, uspoređujući dosadašnja gospodarska, demografska i fiskalna kretanja u lokalnim i područnim samoupravama, s fokusom na mogućnosti financiranja razvojnih projekata.

Konferencija je u prvom redu bila namijenjena načelnicima, gradonačelnicima, županima te pročelnicima odjela lokalnih i područnih samouprava, no svakako zanimljiva i ostalim predstavnicima

Dražen Vranić za govornicom na konferenciji

[Općina Kostrena s još nekolicinom općina i gradova i PGŽ-om, razvija zajednički projekt e-županija, čime će se otvoriti nove mogućnosti u poduzetništvu i realizaciji poslovnih ideja]

ma javnog i privatnog sektora budući da se bavila i realizacijom konkretnih razvojnih projekata tijekom 2018. godine.

[Boris Perović]

Rođeni i umrli

Od studenog 2017. do veljače 2018. godine 11 je novorođenih beba, od čega šest djevojčica i pet dječaka, prijavljeno na njihovo prvo prebivalište u Općini Kostrena. To su Lucija Hrastina, rođena 9. studenog, kći Marine i Zorana; Helena Baljak, rođena 18. studenog, kći Marije i Saše; Petar Dančulović, rođen 30. studenog, sin Marinele i Marina; Vigo Žigman, rođen 7. prosinca, sin Dine i Ada; Mia Marohnić, rođena 17. prosinca, kći Valneje i Ivana; Rita Srok, rođena 20. prosinca, kći Sonje i Sanjina; Lorena Škopac, rođena 2. siječnja, kći Eni i Lea; Natali Baričević, rođena 11. siječnja, kći Samante i Jurice; Vanja Radenović, rođen 27. siječnja,

sin Doris i Miroslava, te Matija Simeunović, rođen 29. siječnja, sin Chiare i Danila.

U istom periodu na kostrenskim grobljima sahranjeno je 15 pokojnika. Na groblju u Sv. Luciji pokopani su Ivka Medanić, rođ. Sušlić; Ivanka Šarinić, rođ. Mažer; Mara Alavanja, rođ. Boca; Stoša Benić, rođ. Kuković; Ivan Škunca, Natalia Stipanović, rođ. Precali; Pavle Veber, Dragojla Gaš, rođ. Pavković; Ivanka Perović, rođ. Perović i Milodar Margan iz Kostrene te Davorka Gemić, rođ. Tićac i Nedeljka Pučić, rođ. Puhar iz Rijeke. Na groblju u Sv. Barbari pokopani su Žarko Coza iz Kostrene te Vladimir Valjin i Milorad Đurđević iz Rijeke.

Djeca u Pavekima ovog su proljeće dobila novo mjesto za igru. Dječje igralište, smješteno na velikom zavoju u Pavekima, otvoreno je početkom ožujka postavljanjem informacijske ploče projekta što su ga zajednički realizirale Ina i Općina Kostrena.

Iako se radi o jednom od najvećih kostrenskih naselja, do sada nije postojao adekvatan prostor za igru i boravak djece na otvorenom. Inicijativu izgradnje novog igrališta pokrenula je Općina Kostrena, a podržala Ina u okviru projekta „Ina - prijatelj djece“, financiranjem građevinskih radova vrijednih 210.000 kuna, dok je Općina kupila igrala i fitness sprave u vrijednosti 70.000 kuna.

Općinski načelnik Dražen Vranić zahvalio je Ini na podršci i izrazio zadovoljstvo uspješno realiziranim projektom.

- Vjerujem da će u sadržajima novog igrališta podjednako uživati naši najmlađi mještani, kao i oni odrasli, u njihovoj pratnji - kazao je Vranić.

Direktor Rafinerije nafte Rijeka Erkki Ranta naglasio je važnost Ininog angažmana u zajednici.

- Ina je već tradicionalno prijatelj djece, a sudjelovanje i podrška dječjim manifestacijama i ustanovama važan su dio naših aktivnosti. Sa zadovoljstvom smo financirali izgradnju igrališta u Pavekima te se veselimo projektima koji slijede - istaknuo je Ranta.

Završetkom radova na igralištu, Općina Kostrena krenula je s izradom prometnog rješenja kako bi se osigurala što veća sigurnost pješacima, naročito djeci koja će koristiti igralište. Osim postavljanja ograde uz rub kolnika na izlazu iz igrališta, u neposrednoj blizini obilježiti će se i novi pješački prijelaz, po-

Aktualnosti | Najmlađi mještani dobili novo mjesto za igru

Erkki Ranta i Dražen Vranić na novom igralištu s djecom

Otvoreno prvo dječje igralište u Pavekima

Inicijativu izgradnje novog igrališta pokrenula je Općina Kostrena, a podržala Ina u okviru projekta „Ina - prijatelj djece“, financiranjem građevinskih radova vrijednih 210.000 kuna, dok je Općina kupila igrala i fitness sprave vrijedne 70.000 kuna

staviti usporivači prometa i optičke crte upozorenja te signalizacijski sustav upozoravanja vozača. Elaborat prometnog rješenja izradila je tvrtka Futura trade, kojoj je povjerena djelatnost održavanja horizontalne i vertikalne prometne signalizacije na području Općine Kostrena. Elaborat je dostavljen Službi za sigurnost cestovnog prometa Policijske uprave primorsko-goranske, čija je suglasnost preduvjet postavljanju signalizacije. U okviru projekta „Ina - prijatelj djece“, prošle godine kupljeno je

vrijedno igralo za vanjski prostor Dječjeg vrtića Zlatna ribica, a sljedeći zajednički projekt Ine i Općine ove se godine seli u naselje Doričići gdje će biti izgrađeno dosad najveće, centralno dječje igralište u Kostreni. Za ovaj projekt Općina Kostrena prošle je godine otkupila zemljište, a Ina će u okviru ovog projekta usmjerenog na potrebe djece u lokalnoj zajednici, pomoći i u klimatizaciji školskih učionica u Osnovnoj školi Kostrena.

[Barbara Čalušić]

[Osim postavljanja ograde uz rub kolnika na izlazu iz igrališta, u neposrednoj blizini obilježiti će se i novi pješački prijelaz, postaviti usporivači prometa i optičke crte upozorenja te signalizacijski sustav upozoravanja vozača]

Dječje igralište smješteno je na velikom zavoju u Pavekima

Rafinerija nafte Rijeka - aktivan član lokalne zajednice

Osim stalnog ulaganja u rafineriju, u posljednje tri godine kroz donacije i sponzorstva uloženo je više od 1,3 milijuna kuna u društvene projekte koji koriste stanovnicima

Rafinerija nafte Rijeka aktivan je i odgovoran član zajednice koji prepoznaje važnost lokalnih projekata i sudjeluje u onima koji na konkretan način čine život stanovnika Kostrene kvalitetnijim i boljim. INA neprestano ulaže u poboljšanje učinkovitosti i održavanje rafinerije konkurentnom na tržištu, a istovremeno sigurnom za zajednicu i okoliš pa tako već 20 godina vodi kontinuirane kontrole kvalitete zraka na nekoliko lokacija u okolici rafinerije i u samoj rafineriji. Kako bi kvaliteta zraka bila dodatno poboljšana, pro-

šle je godine implementirano nekoliko novih projekata, a dio njih planiran je i u 2018. te tijekom velikog remonta u prvom kvartalu 2019. godine. U rafineriji je također provedeno nekoliko projekata koji znatno utječu na poboljšanje kvalitete voda te smanjuju utjecaj na more i podzemlje.

Zbog kompleksnosti rafinerije, kao i činjenice da se sastoji od velikog broja postrojenja koja su u neprestanom pogonu, neplanirane aktivnosti su nažalost neizbježne. U takvim situacijama sve naše snage usmjerene su na to kako bi se

stanje što prije stabiliziralo, a utjecaj na okoliš sveo na minimum. Ukupni iznos do sad implementiranih investicija vezanih za zaštitu okoliša je više od 250 milijuna kuna, dok je dodatnih više od 150 milijuna kuna ulaganja planirano u razdoblju od 2018. do 2020. godine.

Uvažavanje susjedstva

S obzirom na to da je rafinerija nezaobilazan dio lokalne zajednice, cilj je uvijek bio održati dobre odnose sa svim susjedima te uvažavati njihove prijedloge i savjete. Upravo je iz tog razloga najav-

INA neprestano ulaže u održavanje rafinerije

ljena svaka aktivnost koja bi mogla imati utjecati na svakodnevni život sugrađana - pojačana razina buke, pojačano izgaranje na baklji, planiranje obustave i kretanja postrojenja ili cijele rafinerije i slično. Jedna od aktivnosti koja otvorila i približila rafineriju lokalnoj zajednici su Dani otvorenih vrata održani u svibnju 2017. godine, a zahvaljujući pozitivnim komentarima i velikom broju sudionika, ista akcija je u planu i za sljedeću, 2019. godinu.

Osim stalnog ulaganja u rafineriju, u posljednje tri godine kroz donacije i sponzorstva uloženo je više od 1,3 milijuna kuna u društvene projekte koji koriste stanovnicima Općine Kostrena. INA nastoji aktivno sudjelovati u životu lokalne zajednice kroz brojne i raznovrsne aktivnosti koje se realiziraju u suradnji s lokalnim institucijama (Općinom, školom, vrtićem, udrugama, sportskim klubovima). Tako je prošlogodišnja suradnja obuhvatila velik broj kulturnih i sportskih događanja - od sponzorstva Europskog nogometnog prvenstva U17 i nogometnog turnira Egon Polić pa do nastavka dugogodišnje suradnje s Turističkom zajednicom Kostrena koja je pokretač kulturnih i turističkih događanja.

INA je osigurala invalidska kolica za igranje košarke

gadanje u Kostreni, dobilo novo ruho, uloženo je u blagdansku rasvjetu i prvi je put okićen bor na centralnom trgu ispred dvorane gdje se Mikulna tradicionalno održava. Napravljen je i prigodan kutak za fotografiranje te je svakom mogao ponijeti dašak blagdanskog ugođaja u svoj dom.

Suradnja Ine i Kostrene ove je godine započela na najljepši mogući način - otvaranjem novog dječjeg igrališta u naselju Paveki, koje je u neposrednoj bli-

zini rafinerije.

Mališani iz Paveka dobili su u trajno naslijeđe moderno opremljeno igralište. INA će i tijekom ove godine nastaviti podržavati projekte u svom neposrednom susjedstvu, a neki od važnijih su nova manifestacija Uskrs u Kostreni, podrška izvođenju klimatizacije u OŠ Kostrena, sportski projekti unutar Sportske zajednice te suradnja na projektu izgradnje igrališta u Doričićima.

[Promo]

Na Mikulniji je prvi put okićen bor na trgu ispred dvorane

Nova igrališta

U Dječjem vrtiću Zlatna ribica vanjsko je igralište uređeno modernim novim igralima kako bi kostrenski mališani uživali u vrtićkim danima. Ostvarena je i suradnja sa Zajednicom sportova Kostrena - INA je osigurala invalidska kolica za igranje košarke i time podržala Košarkaški klub Kostrena, jedini koji pruža mogućnost košarke za invalide na području Primorsko-goranske županije. Kako bi obilježavanje Dana Općine i manifestacija Mikulna, središnje do-

U Dječjem vrtiću Zlatna ribica vanjsko je igralište uređeno modernim novim igralima

[Ukupni iznos do sad implementiranih investicija vezanih za zaštitu okoliša je više od 250 milijuna kuna, dok je dodatnih više od 150 milijuna kuna ulaganja planirano u razdoblju od 2018. do 2020. godine]

Cjelokupni kompleks prostire se na 14.000 četvornih metara

Inicijative | Kostrenski načelnik povlači pitanje sudbine derutne vile Stipanović

Općina kompleks ne može kupiti, ali ga može staviti u funkciju

U ovom trenutku od vile Stipanović nema nitko koristi. To je državna imovina koja propada, mi kao jedinica lokalne samouprave ne naplaćujemo komunalnu naknadu, a na jednom od najljepših dijelova Kostrene imamo zapušteni kompleks - kaže Dražen Vranić

Općina Kostrena, kako kaže njezin načelnik Dražen Vranić, ne može kupiti kompleks Croatia Linea, među Kostrenjanima poznate i kao vile Stipanović, no s obzirom na to da se na natječaju Ministarstva državne imovine nitko ne javlja, Općina Kostrena će ponovo zatražiti sastanak u resornom ministarstvu.

- Država je u puno slučajeva darovala nekretnine jedinicama lokalne samouprave. Ako žele ovaj objekt imati i dalje u vlasništvu, tu je model dugoročnog

najma uz neku simboličnu naknadu. Mi bismo taj prostor održavali i stavili ga u javne, a ne u komercijalne svrhe. U ovom trenutku od vile Stipanović nema nitko koristi. To je državna imovina koja propada, mi kao jedinica lokalne samouprave ne naplaćujemo komunalnu naknadu, a na jednom od najljepših dijelova Kostrene imamo kompleks koji je ružno vidjeti, koji je na meti krađa i koji je devastiran - kaže Vranić.

Na pitanje je li se u Općinu Kostrena ikad javio neki zainteresirani investitor,

Vranić samo kaže da se s vremena na vrijeme pojavljuju investitori kojima se taj kompleks čini zanimljivim.

Pitanje isplativosti

- Mislim da će se prodajom problem kompleksa Croatia Linea teško riješiti. Pitanje isplativosti takve investicije prvo je pitanje koje se nameće svakom potencijalnom investitoru. Naime, naš prostorni plan u ovoj zoni ne dozvoljava velike turističke sadržaje - upozorava Vranić.

Nema interesa za jedinstven objekt na kostrenskoj obali

O razlozima izostanka interesa za jedan danas već prilično jedinstven objekt na samoj morskoj obali, može se samo nagađati. Cijena od tri milijuna eura svakako nije mala za prostore koji su nagriženi zubom vremena i sada već prilično derutni zbog sustavnog neodržavanja. Ako bi se već i našao investitor koji bi kupio bivši klub Croatia Linea, teško je reći koji bi bio njegov plan jer se povrat investicije u ovom slučaju čini gotovo nemogućim. Limitirajući faktor ovdje je prostorni plan koji zonu u kojoj se nalazi vila Stipanović svrstava u sportsko-rekreacijsku zonu u kojoj daljnja izgradnja nije moguća. Atraktivna vila Stipanović koja se lako može zamisliti kao neki butik-hotel nema mogućnost dogradnje i širenja, kao ni nejniži popratni objekti poput kuglane.

Bezuspješna prodaja

Na posljednji oglas Ministarstva državne imovine za ovaj atraktivan objekt koji je objavljen u ožujku nije se javio niti jedan zainteresirani kupac. To nije nikakva novost budući da je vilu Stipanović, točnije 63-postotni udio u kompleksu, bivši vlasnik Croatia Linea u stečaju bezuspješno prodavao od 2000. godine. Od prošle se godine prodaje cjelokupni kompleks koji se prostire na 14 tisuća četvornih metara i koji je danas u suvlasništvu Republike Hrvatske s 37/100 idealnih dijelova te Centra za restrukturiranje i prodaju (CERP) sa 63/100 idealnih dijelova.

Zbog propadanja ovog svojevrsnog simbola Kostrene, kostrenski načelnik Dražen Vranić od svog dolaska na vlast prošle godine ističe ideju da se kompleks Croatia Linea stavi u javnu funkciju. Njegov model je jednostavan - država bi ovu vilu i popratne prostore trebala darovati Općini Kostrena ili je ustupiti na dugotrajno korištenje. Općina bi zauzvrat preuredila prostore i održavala ih, a u njih smjestila neku vrstu javnog sadržaja poput Muzeja pomoraca.

[Vranićev model je jednostavan - država bi ovu vilu i popratne prostore trebala darovati Općini Kostrena ili je ustupiti na dugotrajno korištenje. Općina bi preuredila prostore i održavala ih, a u njih smjestila neku vrstu javnog sadržaja poput Muzeja pomoraca]

- Odmah kad je u rujnu prošle godine okončan natječaj Ministarstva državne imovine, uputili smo im takav zahtjev. Nažalost, odgovor nismo dobili do danas, ako se ne računaju ponovljeni natječaj kao odgovor. Klub ne možemo kupiti, ali ga možemo staviti u funkciju. Više sam puta spominjao da je to ideal-

no mjesto za Muzej pomoraca, što može biti ne samo interes Kostrene, već i Primorsko-goranske županije, pa i države. I prostori novijeg datuma, poput kuglane, mogu se staviti u funkciju - smatra Vranić.

[Barbara Čalušić]

Sportski tereni i kuglana izloženi su propadanju

Kompleks Croatia Linea

kuća 484 m²
dvoriste 1.474 m²
kuglana 565 m²
5 igrališta 3.146 m²
put 1.011 m²
2 joga 192 m²
park 7.212 m²
2 gospodarske zgrade 135 m²

Devastirana unutrašnjost nekad atraktivnog objekta

Pomoć goranskim kolegama

Čišćenje krova od snijega

Civilna zaštita u Vratima

Članove kostrenske postrojbe civilne zaštite su 3. ožujka sudjelovali u svojoj prvoj službenoj akciji na ispodmoći goranskim službama civilne zaštite. Postrojba je pomagala u čišćenju krova od snijega na gospodarskom objektu u Vratima.

[N. K.]

Pomorci | Kap. Emil Smeraldo, barba na strance ki se skrcaj pred dve leta

Full ahead, kapitane!

Zadnjih osamnajst let san navigal na Chevronu, ameriške naftne kompanije, odnosno na njihovom pomorskem ogranku, na super tankerimi. Jedanajst let san bil komandant i tu san pasal vrhunac moje pomorske karijere

I man 56 let, doma san već skoro dve leta i nadan se da više neću morat navigat. Dosta mi je, više od trejset let san bil na moru i ni mi žal ča više neću, ko pravi kostrenski kapitan, kosti na brodu pustit, fondat z brodom ili poč z brodon va rezalište nemočan i star. Tako sad mislin, ali matrikulu nisan rasparal ni zapalil. Nikad se ne zna. Ona me strpljeno čeka i misli, predomislit ćeš se Emile.

Zadnjih osamnajst let san navigal na Chevronu, ameriške naftne kompanije, odnosno na njihovom pomorskem ogranku, na super tankerimi. Jedanajst let san bil komandant i tu san pasal vrhunac moje pomorske karijere. Odlični uvjeti, se posloženo i ta kompanija je za primjer kako navigat. Nenadano san se na Chevronu našal. Oni su imeli va Evrope dva ureda ka su zaprli i promenili sjedište. Va toj promjene određeni broj zapadnoevropskih pomoraca je napustil kompaniju i va ten vakuumu kadra, preko našeg Zorovića, san upućen na razgovor i nakon toga brzo ukrcan. Prva grupa naših pomorcj je otrpla vrata drugimi z ovoga kraja, aš naš čovik zna navigat.

Brod ko školj

Prije toga san bil četire leta na Gear Bulku, kade je dosta Kostrenjani bilo, ali mislin da nisan nikad z neken bil na brodu. Tamo su navigali kapitani Lav i Valin Linić, Ante Vičević, Sanjin Vranić... Isto je bila dobra firma, ali va tomu momentu ponuda Merikani je bila bolja. Prvi brod na Chevronu mi je bil „Chevron South America“, super tanker od preko 400.000 ton nosivosti, ogroman, ko školj ki naviga, ki mi je i najveći brod na ken sam bil. Brod je bil 365 metri dužine, 60 m širine i nakrcan je imel preko 23 metra gaza. Va pune brzine je trošil preko 220 ton goriva na dan ili skoro 10 ton na uru. Uglavnom

Ja danas ne znam ča od posla i kamo da jutro prvo parin – Emil Smeraldo

[Prije Chevrona i Gear Bulka navigal san desetak let na talijanskom Agemaru, to su bili OBO carrieri, dobri uvjeti za to vrijeme iako su ugovori bili 6 meseci]

smo krcali naftu va Perzije, a skrivali va Gulfu (Meksički zaljev) kade smo imeli svoje rafinerije. Jedno vrijeme smo vozili naftu i za Los Angeles. Za naš gaz od 23 metra va Merike ni obalnog terminala pa se dela iskrcaj na otvorenom moru, stručno lightering, kade se manji tankeri vežu alaj za nas i prekriva se nafta. Retko smo hodili na kraj, na izleti i neć videt ili se zabavit, eventualno va Singapuru kad se nabavljala provišta, aš se za čas te mrcine od brodi ukrcaju i skrcaju.

Naši su horizonti bili jednostavni, more i nebo. Ima i to svojih prednosti, takovi brodi skoro ne valjaju, navigamo van zona pa ni nekog trafika, ni toliko stresa oko manovri, hrane i vode na brodu više nego dovoljno makar retko friških stvari, komoditet vrhunski i relativno kratki ugovori, tri meseca na brodu – tri doma, uspoređujući s prethodnim kompanijama. Posada uglavnom Indij-

ci ili Filipinci, a učitali sake sorte i kolori, ujedinjeni narodi, ali bez Merikani. Tu i tamo bi se neki Merikan ukrcal kad mu je neć trebalo, ki mesec navigacije za kakov ispit i sl. Od Kostrenjani su tamo kapetani Alan Sacchi, Sebastijan Miknić, Bojan Simper pa naš Dalibor Matijašević, a bome se više ne domišljan pa neka ne zamere koga san pozabil.

Posvetil se familje

Bez obzira na dobre uvjete, mene je bilo dosta i došlo je vrijeme da se skrcaj i da nastavak života posvetim familje, kuće, Kostrene, odnosno sebe. Ne treba mi da navigan do zadnjega dana. Imel san i problema z očima, pa bolovanja, pa mi se doma zapječalo i nekako je taj naš ristanak bezbolno pasal. Familje i kuće san se posvetil. Posla i plani je preko glave.

Prije Chevrona i Gear Bulka navigal san desetak let na talijanskom Agema-

ru, to su bili OBO carrieri, dobri uvjeti za to vrime iako su ugovori bili 6 meseci. Tamo su va ono vrime navigali uglavnom Istrijani i Triještini.

Početak rata 1991.-92. bil san inspektor za pituru od holandske Sigmee, tu san se vrtel po škverimi, uglavnom Rika, Pula, Trst, Malta, Split, delal inspekcije i tehnički nadzor pituranja. Ali počel je rat pa su me oteeli poslat va Rumunjsku ili Bugarsku... ča mi se ni dopalo pa san opet šal navigat.

Da se na kraju vrnemo na početak - štorija je počela po kostrenski, nautika va Bakru, kadetura na Jugolinije, vojska pa Viša pomorska. Prvi brod mi je bil stara Kostrena, prvi barba naš kap. Josip Vičević, a čif isto naš kap. Josip Blokar, ča mi je jako olakšalo taj prvi brod i odlazak va svit.

Moja generacija od škole su bili Robert Ružič, Sanjin Čabrijan, Zoran Kučan, Edo Borčić, se posle pravi kapitani, s ten da je Robi predaval na pomorsken fakultetu jedno vrime. Hodil je i moj suigrač va Pomorcu iz mladih dana Ivica Crnković ki je kapo posle postal.

Iskustvo na Talijanu

Posle kadeture 1981.-82. bil san va vj-ske va Kninu i Šibeniku, pa na Više pomorske kade san diplomiral 1985. leta. Sad je trebalo poč za ozbiljno delat, navigat. Iako san bil stipendista Jugolinije mesta za ukrcaj ni bilo. Stipendije su nan oprostili i dali radne knjžice. Neki z moje generacije ostali su na Jugolinije za timunjeri a ja san uspiel poč navigat na Šibensku plovidbu. Tamo san dva ugovora za trećega storil i nakon toga san se odvažil poč na stranca. Ni to jednostavna odluka, poč sam va veli svit kade morda našeh ljudi neće bit, pa jezic, intervjui na engleski, avioni, ukrcaji na druge vrste brodi, a ja još dečko, mamin

Prvi brod na Chevronu mi je bil „Chevron South America“

i tatin sin, tako se osječaš, nekako mići.

Prvi ukrcaj na stranca je bil talijanski Genari, agencija za ukrcaj je bila va Rike, putovanja kratka, do Crvenoga mora i nazad va Italiju. Brodići mići od 4.000, 5.000 ton nosivosti, koliko nan je posle lako stalo va forepeak na ovimi zadnjimi merikanskimi tankeri. Ni to bilo Bog zna ča, bila je malo veća plaćica, ali je bilo novo iskustvo i probijanje leda za dalje. Onda san šal na, gore rečeni, Agemar i to su bili počeci karijere ka je dobro finila bez većega stresa, osim tih pirati ča brodi i nečuđni pomorci maltretiraju, ni bilo nasukanja, štete ili kvara uz uglavnom dobro zdravlje sakoga člana posade. Pasal san celi svit osim Novoga Zelanda, neč uživo, a neč preko kanočala i aviona.

Povedaju ljudi za nas pomorce da kad se skrcamo da ne znamo ča sa samim sobun, da se vrtimo po kuće i kritikamo, da njurgamo i da je simi najbolje kad navigamo, i žene i dice i susedimi..., a ja danas ne znan ča od posla i kamo da jutro prvo partin. Geni su to, i tata Ante, ki je bil inspektor na Jugolinije, je va slobodno vrime bil jako aktivan va ondašnjoj Mjesnoj zajednice Kostrena, va Lučice Stara voda ka je osnovana ko udruaga i dobila prvu koncesiju kad je on bil predsjednik, a najviše va Pomorcu na svimi funkcijami. Ljudi su va to vrime si volonteri bili, va društvenom i sportskom životu. Ja san pol-pol, zadnje vrime su me natentali da se uključin va rad Pomorca, da pomoren, pa san pristal. Pomorac je moja ljubav, tamo san prvi pravi koraki učinil, naučil bit va društvu, naučil pošivat kolege i protivnike. Brat Igor je malo dublji nogometni trag dole pustil pa ga nagovarano i čekamo da i on svoj dug prema Pomorcu da kroz volonteri rad. Uživali smo dole s trenerimi Karbićen i Bađukon igrat i trenirat. Igrali smo, kako se reče, za sok i sendvič, ali ni bilo zavisti i svi smo i dan danas ostali dobri prijatelji.

Aktivan va jedrenju

Na sriću, doma dobro stojimo, žena Tatjana već dugo let drži ljekarnu va Kostrene, otprla je i va Nerezinama na Lošinju, a zadnje se paričuje da otpre i na Hreljinu. Ona ne staje, vuče doma, na poslu i politički je dosta aktivna, se za

Pasal san celi svit osim Novoga Zelanda

bolju Kostrenu, pa i ona pomore Pomorcu koliko more. Onda smo pred par let zeli va zakup s partnerom jednu velu parcelu kraj aerodroma na Krku pa smo posadili smilje i delamo ulje od smilja za farmaceutsku industriju, ovo leto čekamo prvu pravu berbu. Pa san se nedavno aktiviral i va jedrenju i postal suvlasnik firme ka se bavi školom jedrenja, kade nam je moto da prvenstveno učimo ljude kako uživat na našem lipom moru, a ne samo takmičarsko jedrenje. Zamisal nan je da takov oblik sporta i turizma pokušamo ponudit na frekventnom mestu, možda va samom centru luke Rijeka ako bude razumijevanja, kade bi se naše more približilo stanovnicima, turistima. Odavno je poznato da je naš grad na moru, a da se do mora ne more doć. To ča je lukobran otprt vela je stvar, a vezane jahate su ugodno polipšale sliku grada. Sad bi po momu luku trebalo oživet jer generalnoga tereta više ni, a rive su skoro puste.

Imamo i vikendicu va Gorsken kotaru pa svaki slobodan vikend gremo gore i uživamo na zraku. Barka je va Staroj vode i čeka strpljeno da se kompanija ukrcua. Konoba, kamin i bazen su kraj kuće, a ki to more se dospet.

Dica Andrea i Marino su finili školu, Andrea farmaciju pa će Tatjaninim stopama. Sin je finil prvi stupanj poslovne informatike i sad je va faze razmišljanja. Trenutno je zaposlen na Platku. Oni, ko i mi, vole Kostrenu i ponose se s njon. Na maškare gredu, va Valiću i okolo ih je videt. Mislin da uživaju, aš in niš ne fali.

To je naš Emil, omiljen i nenametljiv, duhovit i škrroman, a pun iskustva. Lipo je bit va njegoven društvu. Punom snagom naprvo, kapitane!

[Zlatan Marunić]

Kako kvalitetno organizirati i ispuniti slobodno vrijeme mladih jedan je od sve češćih pitanja koji se javlja u današnje vrijeme, a sport je taj koji može pridonijeti poboljšanoj kvaliteti života djece i mladih i usmjeriti ih u smjeru zdravog života. Školsko sportsko društvo koje djeluje u Osnovnoj školi Kostrena ima za osnovni cilj uključivanje što većeg broja učenika u izvannastavne sportske aktivnosti.

U sklopu Školskog sportskog društva Kostrena učenici kostrenske osnovne škole aktivno sudjeluju i na brojnim županijskim školskim sportskim natjecanjima. Pod vodstvom profesorice tjelesne i zdravstvene kulture Ive Kamenić u sportska natjecanja uključeno je osamdesetak učenika i učenica. Dječaci od petog do osmog razreda sudjeluju na županijskom natjecanju iz futsala, košarke, rukometa, kickboxinga, šaha i atletike. Djevojčice od petog do osmog razreda natječu se u odbojci, šahu, badmintonu, atletici, futsalu i kickboxingu, a učenici razredne nastave svake godine sudjeluju na smotri Univerzalne sportske škole.

Uspješni rukometaši

Ove školske godine učenici postižu zapažene rezultate na županijskoj razini školskih natjecanja. Tako su u siječnju djevojčice na natjecanju iz badmintona osvojile treće mjesto u Primorsko-goranskoj županiji. Nastupila je ekipa u sastavu: Sendi Bujanović, Ema Sacchi, Dafina Shatri, Besijana Shatri.

Učenici sedmih i osmih razreda sa šest uzastopnih pobjeda izborili su prvo mjesto na županijskom natjecanju iz rukometa i plasirali se na poluzavršnicu državnog prvenstva. Nastupila je ekipa u sastavu: Ivan Karabajić, Dario Čubić,

Školski sportaši puni medalja

U dosadašnjim natjecanjima ove školske godine učenice su osvojile treće mjesto u PGŽ-u u badmintonu, učenici sedmih i osmih razreda bili su prvi na županijskom natjecanju u rukometu, djevojčice sedmih i osmih razreda bile su druge u završnici prvenstva u futsalu, a zapažene rezultate učenici postižu i na natjecanjima u kickboxingu

Djevojčice osvojile drugo mjesto u završnici županijskog natjecanja u futsalu

Armen Hoti, Nikola Ivanda, Lovro Jakljević, Mateo Kos, Mark Kos, Antonio Pelčić, Frano Šestan i Mateo Zelenik.

Djevojčice sedmih i osmih razreda osvojile su drugo mjesto u završnici županijskog natjecanja u futsalu koja je održana u sportskoj dvorani u Kostreni. Članice futsal ekipe su: Alis Uljan, Nika Karabogdan, Sendi Bujanović, Ema Sacchi, Karla Šegota, Mihaela Ramić, Dafina Shatri, Ema Dundović i Jana Babić.

Pravilan razvoj

Svake godine Kickboxing klub Bura pod vodstvom trenera Klaudija Vukušića nastupa na školskom prvenstvu Primorsko-goranske županije. Na prvenstvu održanom u prosincu 2017. godine ko-

strenska škola osvojila je treće mjesto među prijavljenih 18 škola. Boje škole branili su Ana Jović koja je u kategoriji ispod 32 kilograma osvojila prvo mjesto te je proglašena najboljom učenicom na turniru, zatim Eva Bedi koja je u istoj kategoriji osvojila drugo mjesto, dok je Dorian Vedrić u kategoriji ispod 22 kilograma osvojio treće mjesto.

- Svjesni činjenice da bavljenje mladim sportom i sportskom rekreacijom ne utječe samo na zdravlje i pravilan tjelesni razvoj nego i na intelektualni, estetski i moralni odgoj cjelokupnog društva, to je još odgovornija zadaća koja sve više obvezuje da se djeci i mladeži omogući što više kvalitetnih dodatnih programa sportskog i sportsko-rekreacijskog karaktera kako bi im se pružila prilika za

110 veselih bubamara iz OŠ Kostrena na Korzu

Učenici 5. a i 5. b razreda posjetili su muzej u Rijeci

Radionica u Pomorskom i povijesnom muzeju

Nakon posjete iskopinama Solin u listopadu prošle godine, ovoga puta su učenici 5. a i 5. b razreda OŠ Kostrena, u pratnji profesorica Adriane Glavan, Renate Barković i Ksenije Klovar Lukarić, posjetili Pomorski i povijesni muzej Hrvatskog primorja Rijeka.

Muzej je organizirao radionicu koja je sadržajno povezana s tematskom izložbom „Forum Naronitanum“ Arheološkog muzeja Narona i predstavlja arheološka iskopavanja na lokalitetima Forum i Gornje njive u Vidu kod Metkovića.

- Na radionici koju je vodila Andrea Samaržija saznali smo kako su nekada živjeli stari Rimljani koji su u antičko doba obitali i naše prostore, čime su se sve bavili i koje su predmete upotrebljavali u svakodnevnom životu - uljanice, amfore, keramičko posuđe, nakit. Sve to smo saznali na zanimljiv način tako da smo po muzeju tražili predmete koji su dio nalaza s područja naše županije, nacrtali ih i zatim njima igrali igru memorijskih kartica. Obišli smo i cijeli muzej i naučili nešto više iz povijesti grada Rijeke i njezine okolice. Vrijeme nam je prošlo vrlo brzo i poučno i nadamo se da ćemo uskoro posjetiti još koju izložbu - kaže profesorica Ksenija Klovar Lukarić.

tjelesno vježbanje te ih se „sklonilo” s ulice gdje su suočeni s mnogim opasnostima - ističe ravnateljica kostrenske osnovne škole Biserka Miškulin.

[Slavica Bakić]

Učenici razredne nastave svake godine sudjeluju na smotri Univerzalne sportske škole

[Školsko sportsko društvo koje djeluje u Osnovnoj školi Kostrena ima za osnovni cilj uključivanje što većeg broja učenika u izvan-nastavne sportske aktivnosti, a pod vodstvom profesorice tjelesne i zdravstvene kulture Ive Kamenič u sportska natjecanja je uključeno je osamdesetak učenika i učenica]

Dan sjećanja na holokaust

Povodom obilježavanja Dana sjećanja na holokaust već tradicionalno u suradnji s Udruvom antifašističkih boraca iz Kostrene i Ljubomirom Paškvanom Osnovnu školu Kostrena 5. ožujka posjetio Oleg Mandić, posljednji logoraš iz Auschwitza. Svoje osobno iskustvo i sjećanja strahota Drugoga svjetskoga rata podijelio je s učenicima

8. razreda. Nakon projekcija dokumentarnog filma „Godine kobnih iskustava obitelji Mandić s fašizmom i nacizmom“, dirnuti pričom i potresnim slikama, učenici su Olegu Mandiću postavili pitanja na koja im je strpljivo odgovarao. Također je više puta istaknuo i činjenicu da je zahvaljujući upravo boravku u Auschwitzu postao svjestan da mu se u životu više nikada ne može dogoditi ništa gore od toga.

Rukometaši su sa šest uzastopnih pobjeda izborili 1. mjesto na županijskom natjecanju

Prehranom i »lovom na biljke« do zlatnog statusa

Da bi se Zelena zastava sa znakom Eko-škole i dalje vijorila ispred vrtića i stekla titula zlatne eko-škole, trebalo je širiti program pa se kostrenski vrtić ove pedagoške godine uključio u projekte „Mi jedemo odgovorno“ i „Veliki lov na biljke“

Dječji vrtić Zlatna ribica član je međunarodne obitelji Eko-škola već deset godina. Godine 2014. stekao je brončani status, dvije godine kasnije srebrni, a ove godine, na desetu obljetnicu uključivanja u obitelj odgojnih ustanova koje brigu za okoliš promiču kao trajnu vrijednost i način življenja te u radu s djecom kontinuirano se provode ekološke aktivnosti s ciljem usvajanja znanja, vještina i stavova o važnosti brige za očuvanje okoliša, kostrenski vrtić ući će u krug „zlatnih“ Eko-škola. Da bi se Zelena zastava sa znakom Eko-škole i dalje vijorila ispred Zlatne ribice i stekla titula zlatne Međunarodne eko-škole trebalo je dalje širiti program pa se posredstvom Udruga Lijepa Naša, nacionalnog koordinatora za Eko-škole u Hrvatskoj, Dječji vrtić Zlatna ribica ove pedagoške godine uključio u projekte „Mi jedemo odgovorno“ i „Veliki lov na biljke“.

Mi jedemo odgovorno

U projekt „Mi jedemo odgovorno“ koji je osmislila Udruga Lijepa naša u suradnji s devet udruga iz devet zemalja članica zaklade za odgoj i obrazovanje za okoliš (Foundation for environment education - FEE), kostrenski vrtić uključio se u rujnu 2017. godine. U projektu sudjeluju tri skupine - Zvezdice, Pčelice i Dupini, a cilj je potaknuti svijest djece o odgovornosti prema prehrambenim navikama, što izravno utječe i na kvalitetu života te da odluke o hrani izravno utječu i na zdravlje planeta, klimatske promjene, smanjenje siromaštva, daljnji razvoj i rast populacije i javno zdravlje.

Dolaskom proljeća Zvezdice, Pčelice i Dupini vratit će se u svoj povrtnjak, uređen uz pomoć udruge Ekoregija Kostrena i KD Kostrena, kako bi se djecu svih uzrasta na zabavan način i kroz igru potaknulo na promišljanje o sebi

Mališani su izradili maketu dvorišta koja prikazuje sadašnje stanje zelenila

[Anкета među roditeljima pokazala je da namirnice koje kod kuće konzumiraju kostrenski mališani uglavnom dolaze s tržnica ili iz trgovina, kupuju se sezonsko voće i povrće, koje je svaki dan na jelovniku te nešto rjeđe meso, a vrlo rijetko gotova hrana]

i svom zdravlju te proizvodnji zdrave hrane. Zanimljiv dio ovog projekta bila je i anketa o prehrambenim navikama koja je pod motom „Jedimo sezonski, jedimo odgovorno“ provedena među roditeljima. Rezultati ankete ukazuju da namirnice koje kod kuće konzumiraju kostrenski mališani uglavnom dolaze s tržnica ili iz trgovina, a manje je onih čiji ih roditelji kupuju izravno od proizvođača ili sami uzgajaju. Uglavnom se kupuju sezonsko voće i povrće, odabir najviše ovisi o trenutnoj želji za hranom, manje o cijeni, a više od polovine roditelja vodi računa - u manjoj ili većoj mjeri - da u onome što kupuju nema palminog ulja. Povrće i voće svaki je dan na jelovniku obitelji kostrenskih mališana, nešto rjeđe meso, a vrlo rijetko gotova hrana.

Neiskorištenu hranu rijetko baca više od 60 posto roditelja, oko 20 posto baca je jednom do dva puta tjedno, a desetak posto svaki drugi dan. Kada je riječ o svijesti utjecaja na globalne promjene u svijetu, čak 70 posto misli da je taj utjecaj malen, dok je među ostalom roditelja podjednak postotak onih koji smatraju da je taj utjecaj neznatan ili snažan.

„Veliki lov na biljke“

„Veliki lov na biljke“, projekt čiji su organizatori Zaklada za odgoj i obrazovanje za okoliš (Foundation for Environmental Education - FEE) i Toyota Motor Europe u suradnji s The Royal Botanic Gardens, Kew te Udrugom Lijepa naša kao nacionalnim koordinatorom programa Eko-škole u Hrvatskoj, u kostrenskom vrtiću započeo je prošle školske

Diplome za 30-ak novih skijaša

Tridesetak mališana Dječjeg vrtića Zlatna ribica i ove je godine uz pomoć stručnih učitelja učilo ili usavršavalo umijeće skijanja u Školi skijanja organiziranoj na Platku u suradnji s agencijom SkiGuru. Škola je trajala četiri dana, mališanima je bila osigurana hrana u Velikom domu na Platku, a nakon satova skijanja imali su vremena i za igre na snijegu. Posljednji dan pokazali su što su naučili i svi su dobili diplome o završenoj školi skijanja.

godine.

U ovaj projekt, čiji je cilj obrazovati djecu o biološkoj raznolikosti i njezinoj važnosti te ih poticati na pozitivno djelovanje prema prirodi, uključena je skupina Meduze. Kako bi upoznali biljni svijet, kostrenski vrtičari promatrali su i fotografirali biljke koje rastu u dvorištu vrtića. Uočili su do sada 13 različitih biljaka te uz pomoć odgajatelja izradili identifikacijske kartice, proučavali ih detaljnije promatranjem, dodirom i mirisom te tako prikupljali nove podatke i proširivali znanja, a napravili su i maketu dvorišta koja prikazuje sadašnje stanje te će je, kroz daljnja istraživanja, dopunjavati novim sadržajima. Već ovog proljeća mališani će izaći iz dvorišta te nastaviti istraživati biljni, ali i životinjski svijet koji ih u Kostreni okružuje. U suradnji s KD Kostrena odredili su i mjesto za novi povrtnjak te sadnju stabala kako bi okruženje obogatili novim bilj-

Vrtić dobio psihologa

Od kraja veljače u kostrenskom vrtiću zaposlen je psiholog. Prema riječima pedagoginje Brune Rubinić, riječ je o još jednom stručnom suradniku koji će biti savjetodavna i stručna pomoć odgajateljima i roditeljima u njihovoj odgojnoj zadaći.

Radionice Crvenog križa

Dobra suradnja s Gradskim društvom Crvenog križa Rijeka i ove je godine omogućila održavanje više radionica za djecu, ali i zaposlenike Zlatne ribice. Tijekom radionice „Prevenција ozljeda“ koju su vodile dr. Zrinka Tandara i Blaženka Budimir, voditeljica odjela za zdravstveni odgoj GD Crvenog križa, djeca su kroz igru educirana o potencijalnim rizicima ozljeda u okruženju te sigurnim postupcima u igri i svakodnevnom aktivnostima. Na radionici su djeci uručeni i prigodni darovi koji promiču zdravlje. U suradnji s učenicima Medicinske škole, riječki Crveni križ provelo je i radionicu „Bolnica za medvjedice“ namijenjenu predškolskoj djeci koja su glumila „roditelje“ medvjedicu ili nekoj drugoj igrački te se upoznavala s postupcima prilikom posjeta liječniku. Cilj radionice bio je smanjiti dječji strah od odlaska liječniku te, kroz upoznavanje različitih medicinskih instrumenata, približiti mališanima bolnicu i bolničko okruženje.

Za odgojno-obrazovne radnike i pomoćno osoblje vrtića doktorica Klara Smolčić u suradnji s Blaženkom Budimir iz GD Crvenog križa održala je edukaciju iz prve pomoći. Tečaj je završilo 27 zaposlenika vrtića koji su oslušali predavanja o postupcima u slučaju povreda i bolesnih stanja kod djece te pružanja prve pomoći kod različitih stanja.

nim vrstama.

Kroz ovaj projekt djeca su provela niz zanimljivih aktivnosti kao što su igra „Prepoznaj i imenuj biljku“ uz pomoć taktilne kutije u kojoj su različite biljke i plodovi, proučavali su put „Od polja do stola“ te kako se biljke koriste u prehrani i liječenju, sortirali su sjemenke i povezivali ih s odgovarajućim plodom, modelirali su biljke iz gline, izrađivali mirisne vrećice lavande, a prostor vrtića zamirisali su i pripremajući čaj od lipe.

I u ovu aktivnost uključuju se aktivno i roditelji. Za njih je organizirana radionica na kojoj su prezentirani cilj i aktivnosti projekta te je napravljen model stabla koji će se tijekom njegove provedbe koristiti.

[Slavica Bakić]

Kazališno gostovanje

Glumac Kristijan Ugrina gostovao je u kostrenskom vrtiću gdje je za mališane izveo predstavu „Bonton ili kako pristojno provesti dan“. Na zanimljiv, djeci pristupačan i smiješan način izumitelj Bonko Tončić i njegov „alter ego“, maleni lutak Macmalić, koje je, kao i razne predmete iz svakodnevnog života animirao zagrebački glumac, djecu su poučili o pravilima lijepog ponašanja, ali i o opasnostima koje vrebaju s raznih strana suvremene današnjice.

Smajlići prodefilirali Korzom

Mališani kostrenskog vrtića i ove su se godine uključili u tradicionalna maskarana događanja. Budući da su se u okviru redovnog programa puno bavili emocijama, izrodila se i ideja za masku - Smajliće. Smajlići su prodefilirali i riječkim Korzom u okviru Dječje međunarodne karnevalske povorke, a dan prije Čiste srijede tradicionalno su uz pjesmu, ples i fritule osudili pusta od balona nazvanog „Nisam ja“. Toga dana u vrtiću su im se pridružili i učenici prvog razreda OŠ Kostrena, predstavnici Općine Kostrena predvođeni načelnikom Draženom Vranićem te, naravno, Špažičari. Tijekom karnevalskog doba svakoga petka bili su u dvorani vrtića organizirani plesovi na koje su mališani dolazili pod maskama.

Knjižnica | „Najčitačica“ Narodne knjižnice Kostrena u dobnoj skupini do 15 godina u 2017.

Andela u svijetu knjiga

Evidencija pokazuje da je desetogodišnja Andela Tonković prošle godine iz knjižnice posudila čak 65 knjiga, pročita ih i više jer i doma ima bogatu biblioteku, a najviše voli zanimljive i dinamične avanturističke romane, osobito one Joa Nesbøa

Osim psa, knjiga je čovjekov najbolji prijatelj - jedna je od mudrih misli izrečenih o knjigama, „izumu“ starom više od 7.000 godina koji je kroz vrijeme mijenjao oblik, ovisno o materijalu od kojeg je izrađivan, o priboru kojim je pisan ili načinu na koji je umnožavan. Istraživanja koja se provode u svijetu, pa tako i u Hrvatskoj, pokazuju da ljudi, osobito oni mlađe životne dobi, sve manje posežu za knjigama - barem onima s polica, tražeći znanje, ideje i zabavu u svijetu modernih tehnologija. No, ne i desetogodišnja Andela Tonković, učenica 4. razreda kostrenske osnovne škole.

Andela ima svoju najbolju četveronožnu prijateljicu - haskija Rose, čiji će prvi rođendan proslaviti ovih dana. Ima i

puno prijateljica i prijatelja s kojima se druži i igra u školi i u susjedstvu gdje živi, ali drage „prijateljice“ od najranije dobi su joj i - knjige. Da je tome tako, dokazuje i podatak da je upravo ona u prošloj godini osvojila titulu „najčitača“ Dječjeg odjela Narodne knjižnice Kostrena među 150 aktivnih članova u dobnoj skupini do 15 godina. Evidencija pokazuje da je prošle godine iz knjižnice posudila čak 65 knjiga, dakle više od pet svakoga mjeseca!

Nesbo na vrhu

Pročita ih, kaže, i više jer i doma ima bogatu biblioteku od 180 različitih enciklopedija, slikovnica, stripova, ali i bajki i novijih naslova za djecu. Njih rado dijeli i s prijateljima kojima iznajmljuje

svoje knjige, vodeći bilješke tko što čita, baš kao prava knjižničarka.

Članica kostrenske Narodne knjižnice postala je krajem 2014. godine, točnije 15. prosinca, kad je krenula u prvi razred. Naučila je čitati i prije škole, a s knjigama se družila i ranije listajući ih s mamom Natašom i tatom Žarkom te dvojicom starije braće, Ivanom i Marinom, od kojih jedan, prema Anđelinim riječima „baš i ne voli čitati“, a drugi „voli, ali ima puno obveza“. Mama i tata priznaju da ni oni trenutno baš puno ne stignu čitati, ali vole čitati, pa su sretni zbog Anđele i njene posvećenosti riječima i novim avanturama. No, Andela i u svojoj obitelji nosi titulu „najčitača“.

Kad je prvi put došla u knjižnicu bila je, kaže, oduševljena jer je tu bilo puno knjiga i slikovnica.

- Prvo sam čitala slikovnice, onda stripove, a onda malo deblje knjige - priča Anđela, koja je već poprilično izgradila i svoj čitalački ukus - voli čitati duge i zanimljive avanturističke romane. Od strip junaka najdraži joj je Garfield, a na pitanje tko joj je najdraži pisac, odgovara bez razmišljanja:

- Jo Nesbo!

Slučajno je na policama Dječjeg odjela otkrila njegove romane o ekscentričnom i pomalo smotanom doktoru Proktoru i njegovim prijateljima, bistroj djevojčici Lisi i sićušnom, ali odvažnom dječaku Mrvi. Krenula je s „Prdopraham doktor Proktora“, a ubrzo su se na listi njezinih pročitanih knjiga našle i „Čarobna kupka doktora Proktora“, „Doktor Proktor i smak svijeta“ te „Doktor Proktor i velika krada“, romani za djecu koje je napisao norveški majstor krimića, „otac“ detektiva Harrya Holea, čije avanture će Anđela vjerojatno „gutati“ za nekoliko godina.

- Zanimljiv je, ima avanture i smiješne priče - pojašnjava što joj se to kod Nesboa sviđa i zašto je on najviše na listi njezinih omiljenih autora. Zahvaljujući smiješnim i dinamičnim pričama, na listu probirljive kostrenske čitateljice uspjeli su ući i hrvatska autorica Sanja Pilić te jedan od najčitanijih pisaca svjetske književnosti trenutačno u svijetu, Britanac David Walliams. Ne voli, kaže, knjige u kojima se radnja odvija sporo pa su joj zbog toga, priznaje, i neke knjige iz obavezne školske lektire katkada dosadne. Spor ritam ne sviđa joj se ni kod Andersena, a neke priče Ivane Brlić-Mažuranić su joj „fora“. Kad je riječ o bajkama, nakon kraćeg razmišljanja, kaže da joj je najdraža Snjeguljica. No, bajke nisu više ono što je zanima.

Izvor ideja

Na pitanje što najviše voli u knjigama, odgovara vrlo ozbiljno da joj one daju nove ideje i da u njima otkriva nove riječi.

- Lijepo je čitati jer dobiješ ideje, zanimljivo je kad čitaš, nije ti nikada do-

[Lijepo je čitati jer dobiješ ideje, zanimljivo je kad čitaš, nije ti nikada dosadno i nešto naučiš - pojašnjava Anđela]

U najdražem ambijentu - među knjigama

sadno i nešto naučiš - pojašnjava Anđela. Kada se susretne s nekom novom i nepoznatom riječi, za njeno značenje pita mamu i tatu ili braću, rjeđe posegne za računalom da bi tamo pronašla značenje riječi.

- Kompjutor baš i ne volim, dosadan mi je. Ponekad gledam televiziju, ali radije čitam - kaže kostrenska „najčitačica“, otkrivajući da uglavnom čita navečer prije spavanja. Pročita tridesetak stranica, a tata se pobrinuo da iznad kreveta ima i novu lampu. Pisanje vlastitih priča za sada je, kaže, ne zanima i smatra da nije nimalo lako napisati knjigu.

- Pišem sastavke za školu i ispadnu mi dobro. Volim pisati i lektiru, kada moram napraviti opis nekog lika iz knjige - opisuje svoje „spisateljske“ doseg. Ne razmišlja da postane pisac. Za sada još ne može odlučiti želi li postati učiteljica ili pjevačica, ili možda raditi u knjižnici.

- Volim biti u knjižnici jer je tu tiho i lijepo. I dobijem nove ideje - kaže Anđela koja, osim knjiga na hrvatskom, čita i one na engleskom jeziku.

- I dobro mi ide - ocjenjuje. Ove godine počela je učiti i talijanski pa će za koju godinu vjerojatno posegnuti i za knjigama s police talijanske književnosti.

Sasvim sigurno u izboru će joj pomoći i djelatnice kostrenske Narodne knjižnice, ravnateljica Dragana Vučinić i pomoćna knjižničarka Snježana Lazar, koje su svoju „najčitačicu 2017.“ nagradile i prigodnim darom - „Sveznadarom“ Marina Zimmermanna, vjerujući da će Anđela u njemu pronaći ono što su priređivači ove knjige željeli poručiti: da učenje mora biti radost i istinsko bogaćenje života. A ima li boljeg načina učenja nego - iz knjiga!

[Slavica Bakić]

Kalendar događanja

- 20. travnja/** Sajam cvijeca, Eko park Rasadnik
- 21. travnja/** Ekološka akcija Zelena čistka
- 2.-30. svibnja/** Natječaj za najbolje okućnicu ili balkon
- 12. svibnja/** Prošećimo Kostrenom put Soplja
- 14.-18. svibnja/** Čakavski susreti u Kostreni
- lipanj/** Memorijal Egona Polića
- 17. lipnja/** Kostrenski plivački maraton
- 21. lipnja/** Izbor najbolje okućnice i balkona
- 27. srpnja/** Kostrenska noć, Žurkovo

»Samo jedna žena« Kostrenkama na dar

Prigodnu predstavu u produkciji Gala teatra, koju potpisuju Dario Fo i Franca Rame, organizirale su Narodna čitaonica u Sv. Luciji i Općina Kostrena. Prigodnu čestitku povodom Dana žena uputila je zamjenica općinskog načelnika Đurđica Matešić-Bilobrck

A | ko je suditi po zadovoljstvu Kostrenki tijekom i nakon izvedbe, monodrama Matije Prskalo „Samo jedna žena“ bila je pun pogodak za ovogodišnje obilježavanje Međunarodnog dana žena. Na daskama Narodne čitaonice u Svetoj Luciji poznata glumica u ulozu junakinje Marije na duhovit način je progovorila o svojoj svakodnevnici, ljubavi i nezadovoljstvu s kojim se svaki dan susreće, ali i o tome koliko joj snage još preostaje smijati se samoj sebi u lice.

Na svoj način je prikazala koliko strpljivosti, posvećenosti, čak pokornosti i energije treba da se prikrije, maskira i pripremi za vanjski svijet. U njezinoj priči prepoznaje se kolotečina u koju ponekad svi upadnemo i koja nas odvodi sve dalje od nas samih i koliko se zapravo razlikuje život kojeg vodimo od dojma koji o njemu stvaramo kod drugih.

Prigodnu predstavu u produkciji Gala teatra, koju potpisuju Dario Fo i Franca Rame, organizirale su Narodna čitaonica u Sv. Luciji i Općina Kostrena. Uoči njezinog početka prigodnu čestitku povodom Dana žena uputila je zamjenica općinskog načelnika Đurđica Matešić-Bilobrck.

- Biti žena podjednako je lijepo i zahtjevno, a s koliko različitih uloga i različitih zadaća se svakodnevno susrećemo, upravo je tema ove monodrame. Ne smijemo dozvoliti da Međunarodni dan žena izgubi na značaju i pravom smislu obilježavanja. Nije to dan u kojem trebamo dobiti iskaze pažnje i ljubavi, to zaslužujemo svakog dana, radi svega onoga što činimo. Međunarodni dan žena je prilika da se prisjetimo dugog pu-

Kostrenke su bile zadovoljne predstavom

ta što su ga žene morale prijeći u borbi za pravo na ostvarivanje svojih potencijala u svim sferama društva, a ta borba za rodnu jednakost još uvijek traje.

Diskriminacija i različiti oblici nasilja nad ženama postoje i danas, čak i u najrazvijenijim društvima i zato ne smijemo posustati, dokle god postoji jedna sredina u kojoj su ženama uskraćena temeljna ljudska prava - rekla je Đurđica Matešić-Bilobrck.

[Boris Perović]

Matiju Prskalo nadahnuto je izvela monodramu

Pohvale tvrtki MI Grad Pune ruke posla zimске službe

Zimsku službu u Općini Kostrena obavlja tvrtka Mi Grad iz Kostrene, koja je već duži niz godina angažirana na ovim poslovima. Zimska služba obuhvaća čišćenje snijega i posipavanje cesta u zimskom periodu. Zbog loših vremenskih prilika početkom 2018. godine, odnosno burom nanošenog snijega, što se uglavnom događalo noću, bilo je više intervencija gdje su djelatnici tvrtke MI Grad pokazali visoku razinu spremnosti i požrtvornosti u otklanjanju problema u prometovanju. Na veliko zadovoljstvo mještana, može se reći da većih problema u zimskoj sezoni nije bilo.

[B. R.]

Katedra Čakavskoga sabora Kostrena pokrenula je prije nekoliko godina projekt izrade *Rječnika govora Kostrene*. Trenutni je popis više od 8.000 natuknica *Rječnika* rezultat višegodišnjega zapisivanja temeljnoga leksika kostrenskoga govora, u prvom redu onoga Svete Lucije. Dosadašnji je korpus dobiven provjerom polazišnih natuknica koje je inicijalno prikupila Silvana Vranić, ovjerila i dopunila brojnim natuknicama Branka Kržik Longin, koja je i računalno upisala natuknice s opisnim značenjima i oprijemjenjima u kojima se te natuknice potvrđuju. Manji su broj natuknica priložili Vjekoslav Bakašun, Igor Stipanović, drugi članovi Katedre i mještani Kostrene.

Rječnik redigira Silvana Vranić koja će sve natuknice i oprijemjenja naglasiti prema izgovoru izvornih govornika polazeći od snimki Branke Kržik Longin. Silvana Vranić provjerit će značenja natuknica i leksikografski ih obraditi, nastojeći ih strukturirati prema temeljnim načelima suvremene leksikografije i uzimajući u obzir činjenicu da je riječ o istojezičnom, dijalektnom rječniku. Metodologijom će ovaj rječnik uvelike biti podudaran s onom primijenjenom u rječniku u knjizi *Grobnički govor XX. st. (gramatika i rječnik)* Ive Lukežić i Sanje Zubčić (Katedra Čakavskoga sabora Grobnišćine, Rijeka, 2007.) i u *Rječniku govora Novalje na otoku Pagu* Silvane Vranić i Ive Oštarića (Grad Nova-

Neke kostrenske besede(i)

U svakom broju Naše Kostrene objavit će se popis riječi s njihovim značenjima koje će se leksikografski obrađene naći u budućemu kostrenskom rječniku

barakan 'debeo pokrivač od domaće predene vune'
 čančić 'niska klupčica'
 čičvenica 1. 'vrsta smokve'; 2. pren. 'mršava osoba naborana lica'
 činčok 'punda, kosa spletena na potiljku'
 fibija 'kopča za kosu'
 fuštanj 'meka deblja tkanina za ženske odjevne predmete'
 kindelat /se/ 'ukrašavati /se/, /kititi /se/'
 mokulčić 'komadić'
 muzol 'prišt, akna'
 nedeluta 'neradnik'

plet 'velik vuneni rubac'
 popašćit /se/ 'požuriti /se/'
 šalvadiga 'nerazborita osoba'
 šanambula 'luckasta, lakomislena ženska osoba'
 škalnica 'udubina u stijeni ili šupljikavu kamenu u kojoj se zadržava kišnica'
 škropac 'izrazito jaka kiša s vjetrom'
 špica 'visok ogradni zid'
 zaškaljat 'sakriti ispod ili u veću hrpu kamenja'
 žbaljit 'buljiti, nepristojno zuriti u koga ili u što'
 žlanfanje 'napa nad ognjištem'

lja, Ogranak Matice hrvatske u Novalji, Filozofski fakultet Sveučilišta u Rijeci, Novalja, 2016.).

Zamisao da se u svakom broju Naše Kostrene objavi popis riječi s njihovim značenjima koje će se leksikografski obra-

dene naći u budućemu kostrenskom rječniku započinjemo s dvadesetak riječi tipičnih za samu Kostrenu, ali i za kraj kojemu Kostrena pripada, pa i neke druge čakavske govore.

[Branka Kržik Longin i Silvana Vranić]

Otvoreno 15. izdanje
 Proljeća u Kostreni

Pet predstava za dječju radost

Predstava „Ključarica“ otvorila je Proljeće u Kostreni

Predstavom „Ključarica“ Teatra Oz u Narodnoj čitaonici u Sv. Luciji počelo je 20. ožujka 15. izdanje Proljeća u Kostreni, kulturne manifestacije namijenjene djeci, koja je i ove godine u Kostrenu dovodi zanimljive predstave. Dan nakon otvaranja izvedena je predstava „Mistero Buffo“ Istarskog narodnog kazališta a 26. ožujka predstava „Dobro se dobrim vraća“ Produkcije Z. Dvije predstave održat će se u travnju, i to 23. travnja „Gospodica neću“ Scene Gorica, a 25. travnja predstava „Ispeci pa reci“ Kazališta slijepih i slabovidnih Novi život. Manifestaciju organiziraju Narodna čitaonica u Kostreni Sv. Luciji i Odbor za kulturu, odgoj i obrazovanje, uz sufinanciranje Općine Kostrena.

Uskrsne sumnje

Kršćani vjeruju da je Bog Isusa od mrtvih uskrisio. Vjera vezana za uskrsnuće s današnjim prirodoslovnim svjetonazorom uskladiti se ne da. Ili se ipak uskladiti dade?

Kršćanska uskrsna poruka da je Isus ustao od mrtvih, odzvanja nevjerovatno. Tko takvo što vjeruje, čini se da je na tragu djetinjasta razmišljanja koje se povodi za željama i vjerojatno ima neki kutić u svojem srcu kojomu razum pristupa nema. Sigurno znamo da mrtvi iz groba ne ustaju! Za kršćane, međutim, uskrsnuće čini srž njihove vjere. Već je apostol Pavao tvrdio: „Ako pak Krist nije uskrsnuo, uzalud je doista propovijedanje naše, uzalud i vjera naša“ (1. Kor 15,14). Ali u nešto ovako vjerovati može očito netko tko „probijanje“ prirodnih zakona drži mogućim.

Neuvjerljivost

Nije li vjera u uskrsnuće nešto neuvjerljivo, nedostojno poklanjanja našega povjerenja? S prosudbom da je vjera u uskrsnuće - neuvjerljiva, borili su se, po svjedočenju Biblije, već prvi glasnici uskrsnuća. Nakon što je nekoliko žena Isusov grob našlo praznim i dva im anđela prenijela vijest o uskrsnuću njihova učitelja, ove žene ostaju osupnute, zatečene, zamukle su. Boje se izreći ono što je neizrecivo. Boje se da će im se ljudi narugati, da im neće povjerovati. Proći će određeno vrijeme u kojemu su one šutjele, a onda ipak o tome pričaju drugim Isusovim učenicima i učenicima. Ali „apostolima se te riječi pričiniše kao tapnja te im ne vjerovahu“ - bilježi Luka u svojemu evanđelju (24,11). Ondašnja je židovska religijska vrhuška, da bi vijest o uskrsnuću koja se počela širiti prikazala kao običnu laž, dala širiti glasine da su učenici Isusovo truplo iz groba ukrali (Mt 28,11-15).

Ova se misao o krađi ponovo u Europi pojavljuje u 18. stoljeću. Prosvjetiteljska je revnost tražila od vjere da pred sudom razuma polaže račune. Čudesa - a kao jedno od čudesa prosvjetitelj su gledali uskrsnuće - nisu mogla opstati pred sudom razuma. Nešto kasnije, ne više kao hotimična prijevarena nego kao posljedica prividenja zbnjenih i smetenih učenika - tako je sada gledana vjera u uskrs-

nuće. Vjera u uskrsnuće bila bi dakle pokušaj nadvladavanja i racionalizacije šoka koji su zbog Isusove nasilne smrti doživjeli njegovi sljedbenici. Ova je ideja ponovo oživjela na prijelazu u 21. stoljeće. Sada se pojavila s dubinskopsihološkim ključem tvrdeći da Isusov grob ne bijaše prazan, da Isusovo truplo nije uskrsnulo nego je istrunulo. Ovo tumačenje htjelo je objasniti kako je došlo do toga da su učenici počeli govoriti o Isusovu uskrsnuću: oni su toliko bili šokirani da su počeli halucinirati. Njihova su viđenja, po ovome tumačenju, oni kasnije „prodavali“ kao činjenice.

Univerzalni događaj

Što ostaje od vjere u uskrsnuće ako se ta vjera reducira na sebeobmanu zbnjenih i Isusovom nasilnom smrću prestrašenih štovatelja? Ne ostaje ništa - tvrdi papa Benedikt XVI. U drugoj knjizi svojega djela „Isus iz Nazareta“, (Isus iz Nazareta. Od ulaska u Jeruzalem do uskrsnuća, Verbum, Split 2011.) on ističe da je Kristovo uskrsnuće ili univerzalni događaj ili to uopće nije. Uskrsnuće kao univerzalni događaj je otvaranje jedne nove dimenzije ljudskoga postojanja.

Isus se uskrsnućem nije vratio u redoviti ljudski život u ovome svijetu. On je uzašao u jedan drukčiji, novi život i odatle se očituje svojima. Uskrsnuće kao ulazak u drukčije stanje, usred staroga svijeta koji i dalje ide svojim tijekom, neshvatljivo je i nedokučivo za učenike. Ali nakon početnog oklijevanja i čuđenja, učenici se nisu mogli oprijeti: to je uistinu On, On živi i nama je govorio! Uskrsnuće je događaj u povijesti, ali događaj koji nadilazi povijest.

Mutacijski skok

Je li moguće da je stvarno bilo tako? Možemo li kao ljudi ovoga vremena takvim svjedočanstvima pokloniti povjerenje? Tko metodom jednoga povjesničara pristupa nekom fenomenu, dobiva povijesni odgovor. Isto tako se događa znanstveniku prirodoslovnih znanosti. Pokuša li on Isusovo uskrsnuće uklopiti u svoju sliku svijeta, njegovo će odgovor ispasti prirodoznanstveni. Što, međutim, ako ove grane znanosti za ovo pitanje uopće nisu kompetentne, mjerodavne? Dokle seže normativnost prirodoslovnih znanosti? Ako želimo doznati zašto je jedan roman napeto dobar, nećemo zadužiti nekoga da proanalizira količinu uporabljene tinte i njezin razmještaj po stranicama knjige. Tko se zanima za ljepotu jedne slike, ne pita jesu li zakoni prirode „probijeni“. Zašto bismo morali pitati povjesničare i znanstvenike prirodoslovnog smjera ako želimo promišljati Isusovo uskrsnuće? Zar njihov način gledanja obuhvaća svu zbilju?

Ne može, dakako, biti suprotstavljanja onome što je jasna znanstvena danost. U svjedočanstvima o uskrsnuću govori se o nečemu što se ne pojavljuje u našem iskustvenom svijetu. Govori se o novoj dimenziji stvarnosti koja se očituje. Postojeće se ne osporava nego nam se kaže: postoji jedna dimenzija više od onih koje do sada poznajemo. Zašto bi jedna ovakva tvrdnja bila u proturječju spram znanosti? Zar ne može postojati ono što je neočekivano, novo? Ako postoji Bog, ne može li ono onda dati početak jednoj novoj dimenziji svekolike stvarnosti? Zar i samo stvorenje ne čeka ovaj konačni i najviše mutacijski skok - sjedinjenje konačnoga i beskonačnoga, sjedinjenje čovjeka i Boga, pobjedu nad smrću?

[Ivan Stošić]

Sportaši su naš ponos

Najbolji senior je Tomislav Milić, član ŠRD-a Kostrena, Brigita Bedi iz Kickboxing kluba Sušak najbolja je sportašica, a jedriličar Tin Fike sportaš do 18 godina. Najbolja sportašica s invaliditetom je Tea Ivančić Jokić, seniorska ekipa Odbojkaški klub Kostrena, a juniori Pomorca najbolja su ekipa do 18 godina

Mnogi kostrenski sportaši nastavljaju uspješnu tradiciju po kojoj se svatko u Kostreni može njima ponositi. Općina Kostrena zna prepoznati prave vrijednosti, nagraditi one koji su u najboljem svjetlu prezentirali svoje mjesto. Na svečanosti u Narodnoj čitaonici u Svetog Luciji najuspješniji sportaši i klubovi u 2017. godini primili su svoja zaslužena priznanja.

- Druge sportašice i sportaši, u godini koja je za nama svojim ste uspjesima na najbolji način promovirali Kostrenu. Baviti se sportom, znači biti spreman na trud i odricanje, ali upravo zato postajete ljudi koji imaju snage i hrabrosti pomicati granice. Malo toga vas može pripremiti za svladavanje životnih prepreka kao sport jer se do rezultata ne može doći zaobilaznim putem nego radom i odricanjem, a to je posebno važno iskustvo za vaš osobni razvoj, ali i za vašu zajednicu, kojoj trebaju odvažni i vrijedni mladi ljudi. Želimo vas poduprijeti u svim vašim nastojanjima. Zato, drage sportašice i sportaši, dragi sportski djelatnici i dragi roditelji, od srca vam čestitam na svim sportskim i osobnim uspjesima! - pozdravio je općinski načelnik Dražen Vranić kostrenske sportske perjanice.

Tomislav Milić, član Športsko ribolovnog društva Kostrena, proglašen je za najboljeg seniora u 2017. godini. Kao član hrvatske reprezentacije osvojio je brončanu medalju na Svjetskom prvenstvu u Francuskoj, a u domaćoj konkurenciji ističu se pojedinačno četvrto mjesto na državnom prvenstvu i peto na Kupu Hrvatske te treće mjesto ekipno na državnom prvenstvu u lovu s obale, zajedno s bratom Marijom. Brigita Bedi iz Kickboxing kluba Sušak najbolja je sportašica u kategoriji do 18 godina zahvaljujući naslovu prvakinja Hrvatske za starije kadete u point fightu. Jedriličar Tin Fike najbolji je sportaš u ka-

Svi nagrađeni kostrenski sportaši za dostignuća u 2017. godini

tegoriji do 18 godina. Kao član Jedriličarskog kluba Galeb osvojio je treće mjesto na Prvenstvu Hrvatske u klasi optimist te je izbio reprezentativni status u sudjelovanje na Svjetskom prvenstvu u Tajlandu. Tea Ivančić Jokić, članica Stolnoteniskog kluba osoba s invaliditetom Rijeka, najbolja je kostrenska sportašica s invaliditetom u prošloj godini. Već niz godina osvaja medalje na državnom prvenstvu, a u 2017. godini osvojila je brončano odličje. Odbojkaški klub Kostrena proglašen je za najbolju seniorsku ekipu u 2017. godini nakon osvajanja šestog mjesta u Prvoj ligi odbojkašica u prošloj sezoni. Juniori Pomorca najbolja su sportska ekipa do 18 godina. U 2017. godini osvojili su županijski nogometni kup, plasirali se u četvrtfinale Hrvatskog nogometnog kupa te osvojili drugo mjesto na dvoranskom prvenstvu Grada Rijeke. Priznanja za postignuća u 2017. godini dobio je veći broj sportaša iz ruku predsjednika Odbora za sport Teodora Jokića. Nagrađeni su Galebovi jedriličari Frano Šestan, Rajko Kujundžić, Bojan Grego, Franc Grego, Sanja Hajdinjak, Martina

Ronjga Vrkić, Darko Hajdinjak, Emil Pelozo i Robert Scheidl i Edo Fike. Priznanja su dobili članovi ŠRD Kostrena Tatjana Ećimović, Marijana Milić, Marijo Milić, Mateo Vukušić, Krešimir Milić i Ivica Dundović. Iz Karate kluba Kostrena nagrađeni su Tonka Mijaljević, Sara Tadej, Karlo Turk, Borna Babić, Vito Katnić, Tea Turčić, Ramona Radosavac, Dorian Burić, Fran Banić, Maro Šoić, Filip Đorđević, Vid Šoić, Vid Rukavina, Lucas Lencović, Lucija Lencović, Alex Draščić, Paulo Draščić, Jakov Tešar i Leona Lencović. Članovi KPA Kostrena koji su dobili priznanja su Leon Sitar, Toni Majnarić, David Čustić, Lovro Draginić, Paulo Motušić, Mislav Sever, Dorian Palinić i Hrvoje Sedlar. Nagrađeni su i članovi Kickboxing kluba Bura Diego Aldin, Ana Jović, Luka Ugrina, Petar Preglejš, Pablo Babić i Ivan Matijević. Priznanja za doprinos kostrenskom sportu u 2017. godini dobili su i Vaterpolo klub Jadran, Dora Brnić iz Bočarskog kluba osoba s invaliditetom Pulac i Eva Bedi, članica Kickboxing kluba Sušak.

[Boris Perović]

S | e pamti, puno detalji iz svoga života još se živo domišlja. Rođen je 9. listopada 1920. leta, ostal je jedini iz svoje generacije ka je va prvi razred kostrenske pučke škole hodila pred točno 90 let. Najstareji je muški živući stanovnik Kostrene va ke stjecajen životnih okolnosti ni živél dobar del svog odrastanja i mladosti. Ma Kostrene se vavek vraćal i na koncu ostal tu živét pokle rata. Anđelko Perović danas živi va Rožmanićima, va kuće va ke se je i rodil pred 98 let. Ovo je njegova životna storija...

Krenul san va školu na jesen 1927. leta, domišljan se samo nekih kolega, Srećka Mažera, on je bil kapitan, Anta Dujmića, drugih se više ne domišljan. Znan da nas je bil pun razred, razrednica nan se prezivala Devčić, tu va Rožmanići je bivala. Kad je škola finila, na leto 1928., smo preselili va Zemun. A gore san zajedno upoznal jaku zimu, 1929. leta, domišljan se da je bilo jako puno snega, ljudi su ga hitali i tratoara na cestu. Toliko se nagomilalo snega da ljudi nisu videli na drugu stranu ceste. Snega je bilo do maja meseca, a mi nismo bili parićani za takovi uvjeti. Ja nisan ni duge kalcete imel.

Tata Stanislav je šal va Zemun par let prvo, pokle Prvog svjetskog rata, delal je na riječnoj plovidbe, i kad se snašal gore onda smo došli i mi, mama Marija i nas četvero dice. Imel san još jednoga brata, Eduarda, i dve sestre, Mariju i Antoniju. Kad smo mi došli gore onako crni, mršavi, „prepečeni“ pokle leta, si su se prestrašili kakovi ljudi su njin to došli, haha... Ma onda smo se bolje poznali s ljudimi gore i stvorili vela prijateljstva.

Interesantno putovanje

Interesantno je bilo putovanje od Kostrene do Zemuna. Šli smo mama, dve sestre i nas dva brata, i šal je z nami mali od tatine sestre od par meseci. Teta je šla z drugon svojon dicion prije nas va Zemun, a maloga od 6-7 meseci je pustila tu kod nas. Mobilju smo već prvo bili poslali z vlakon gore, a mi smo nosili padele, lonci i druge sitne stvari va ruksacima. Krenuli smo z Maračići, kade smo va to doba bili bivali, peljal nas je jedan Franc z kočijon na stanicu na Sušak. Ukrcaali smo se na vlak negdere zapolne, to je bil direktan vlak Sušak – Beograd. Nismo na stanicami nikamo

Sagdere je bilo Kostrenjani...

Prvi razred pred točno 90 let finil je va Kostrene, a onda se z familjon preselil va Zemun. Tamo je finil školu, a onda je pokle ratnog vihora došal nazad va Kostrenu kade se vavek vraćal

Na privatnu svoje kuće va Rožmanićima, va ke se je i rodil pred 98 let

hodili van aš nas je bilo strah da nan vlak ne pobejne. A tamo pokle Zagreba kade god je vlak stal pitali smo ako je to Zemun... Putovali smo celu noć i onda je došal Zemun, a mi zaspali, nismo se parićali za poč van. I tako smo na brzinu hitali celu prtljagu da ne gremo dalje z vlakon va Beograd. Onda nas je karoca popeljala va stan ki je tata već bil zakupil i se organiziral.

Va Zemunu san krenul va drugi razred pučke škole, a tamo je bila posebna škola za Hrvati i posebna za Srbi. Va trećemu razredu su se škole spojile, onda smo se mi preselili va školu kade su bili Srbi aš je tamo bilo puno više prostora. Onda je došla gimnazija, imel san 11 let, a baš to leto je uveden prijemni ispit. Dobro, pasal san ga, ni bil veli problem. Va to doba san se već bil prilagodil, i razgovoru, i besedami, i dijalektu. A kad san finjeval četrti razred gimnazije, uvedena je mala matura, baš je moja generacija imela peh...

Bil san odličan đak va prvon i drugon

razredu gimnazije, treći i četrti vrlo dobar, peti i šesti dobar. Kako san hodil naprvo, tako se uspjeh snižaval. Va sedmomu san imel popravak iz latinskog ma taj profesor me bil malo zel na zub. Te zime san bil hodil va plesnu školu, nas desetak z društva je hodilo, ni bilo baš druge zanimacije. I taj profesor je dan dan proziva nas ki smo hodili va plesnu školu, da zač gremo na 9 večer, a za srednjoškolci je bil tečaj na 7. Ma mi smo hodili kasneje, nismo oteli zgledat ko šmrkavci. On nas je prozival aš nismo smeli bit vane pokle 8 ur, a to mu je rekla njegova sluškinja ka je isto hodila va plesnu školu. Kaznil nas je ukorom, ni on to smel dozvolit da budemo vane tako kasno večer, disciplina se morala poštivat.

Ispit zrelosti

Onda je došla matura, ispit zrelosti. Ja i moja kumpanija nismo baš voleli učit i nismo bili spremni za polaganje mature. Va to doba san bil dobar s Jovanon Jerzerkićen, bil je pokle reprezentativac na

nogometu, va Zvezde je igral. Bil mi je sused, stalno smo bili skupa. On je za šeststen razredu imel popravek iz njemačkog i profesorica ga je zrušila pa je moral ponavljat razred. To je mene prestrašilo da san ja od seh predmeti jedino njemački učil i govoril san ga perfektno. Normalno da san zibral njemački na mature, a dobar san bil i z matematike, prepisivalc su ženske matematiku od mene, ma je trebalo položiti ovi drugi predmeti. Špekulirali smo kako ćemo najlakše maturu finit, bez velog truda. Onda san va dogovoru s razrednikom, ki mi je bil dobar ko otac, zmislel da iman popravek iz nekog predmeta ki ni bil na mature, zibral san kemiju ku je predaval isto jedan dobar profesor. Tako bin zbog tog popravnog maturu polagal zadnji dan i mogal bin škartirat ona pitanja ka su već bila izvučena, a pogledat samo ona ka su ostala. Tu kemiju san prošal i sad je počela matura. Prvi dan nisan ni šal, mislel san da ću bit zadnji dan na redu. Ma već jutro mi dojde doma jedan kolega z razreda i govori mi da to zapolne polažen maturu. Nisan znal ča da storin, ma ipak san rekale mame da gren pologat pa ča bude bude. Od kuće kade smo bivali do gimnazije pa-siva se uz crikvu i ja san šal nutra se pomoliti...

Prvi predmet se polagal hrvatski, a težište je bilo na detaljima o književnicima. Da su mi rekli da biran koga ću, ne bin znal koga zibrat aš nisan znal niš o ni jednomu, to me ni interesiralo. I ja izvučen nekog Slovenca, Otona Župančiča ili Simona Gregorčiča, ne znam više. Pojma nisan imelo otomu i - prvopa muško, neprolazna ocjena. Drugi predmet - matematika, to san prošal. Treći je bil jezik, njemački, prošal. Onda povijest, razrednik nan je bil od povijesti, pita me ča znam. Ja govorin da morda znan neš o Egiptu, još iz pučke škole. On mi govori da će pitanja o staromu vijeku bit na početku. Ja zamen listić s početka i - Egipt. Neš san povedal o piramidami i prošal san i to. Mislin da je još bil zemljopis, to san isto prošal.

Popravni iz hrvatskog

Došle ferije, Perović pao iz hrvatskog, bili smo trojica ki smo pali iz hrvatskog. Sako leto san dohajal va Kostrenu kod tete, ma ki će onda učiti, ni bilo vrmena za učiti. Prošle ferije, to je bilo 1939. leta, počel je bil rat. I našli smo se na korzu va Zemunu dan prije polaganja popravnog si mi ki smo morali pologat hrvatski, niki ni bil skoro niš pripravil. Šli smo spat, jutro se zbudin i domislin se

[Na jesen 1943. kapitulirala je Italija, a dok je bila va ratu se nas z ovoga kraja smatralo talijanskin državljanima i nisu nas dirali ni slali va vojsku. Ma sad su nas pobrali domobrani i na vojnomu odsjeku su me oteli poslat va školu za rezervne oficire aš san finil gimnaziju. Ja ih pitan da bin šal va mornaricu, oni mi govore da neću imet pravo na čin, da ću bit običan mornar. I poslali me va Sisak na obuku]

da san sanjal Dinka Šimunovića, gren ja malo pročitat o njemu i na 8 ur va gimnaziju. I razrednik, ki se osjećal kriv ča san na popravnomu, ispod jakete nosi knjigu da mi da da pročitan, ma je moral skrivat da ne vide drugi iz komisije. Ja mu govorin da ne treba, zvukal san baš Dinka Šimunovića i zapamtil san se ča san pročital o njemu to jutro na svjež mozak. Pokle čekamo na hodniku i dohaja razrednik i govori nan osim Perovića si vi drugi „visite“. Ma vjerojatno je početak rata malo utjecal na ocjenjivanje i onda su prošli i ovi drugi. Onda smo šli van pred gimnaziju cigaret zapaliti, sad smo mogli slobodno pušiti.

Finila škola, ča ćemo dalje? Najlakši mi se činil pravni fakultet, tamo ni trebalo stalno hoditi na predavanja, ni bilo ni kolokvija, samo je trebalo dat indeks da profesor potpiše da si poslušal predavanja. Onda mi je neki savjetoval da gren delat na banku, ali da moran imet neš ekonomskog znanja. I da postoji jedan tečaj, abiturenski tečaj od leto dan, kade se učil ekonomija. To je bila fanj skupa škola ma san ju upisal i položil, nekako mi se ta materija zapježala. Onda san počel pripremat da polažen neki predmeti na pravnon fakultetu i počel san učiti najvažniji predmet - Rimsko pravo, jako debela knjiga je bila. Pokle toga je došlo bombardiranje Beograda 1941. A na fakultetu mi je bila sva dokumentacija o maturi i onda mislin ča ako Nijemci bombardiraju i zruše fakultet i se mi se zgubi. Zato san šal na fakultet da me zbrišu i vrate mi moj dosje...

Trebalo je delat... Kamo - na riječnu plovidbu, ko i moj otac, ko i drugi Kostrenjani, tamo je bila kostrenska kolonija. Šal san navigat, navigali smo po Duanavu skroz gore do Regensburga, a dole do ušća, do Braile. Pokle je va Zemunu osnovano Hrvatsko riječno brodarstvo ko je imelo neke brodove i šlepove od Jugoslavenskog brodarstva. Dalil su nan veće plaće i šli smo kod njih. Tamo san navigal od Zemuna do Vukovara, na putničkomu brodu. Bilo je dobro društvo, neki bi rakije donesal, neki salame,

vavek je nečega bilo. Ma nekomu se neš ni pježalo i prehitili su me na remorker. Tamo je bil komandant Kostrenjan Nino Gržalja.

Ostal va Sisku

Na jesen 1943. kapitulirala je Italija, a dok je bila va ratu se nas z ovoga kraja smatralo talijanskin državljanima i nisu nas dirali ni slali va vojsku. Ma sad su nas pobrali domobrani i na vojnomu odsjeku su me oteli poslat va školu za rezervne oficire aš san finil gimnaziju. Ja ih pitan da bin šal va mornaricu, oni mi govore da neću imet pravo na čin, da ću bit običan mornar. I poslali me va Sisak na obuku. Nakon tri meseca da gren va Njemačku na daljnju izobrazbu. Jutro prvo polaska postrojili su nas va dvorištu kasarne, a pregledava nas komandant, Ernest Heckman, inače igrač Hajduka, bek. Upoznali smo se bili kad smo skupa pikali na ravnice blizu kasarne. I pita on ako ki ima kakovo pitanje. Ja se javin i govorin da ne bin šal va Njemačku, da san položil veliku maturu i da se moren i kod nas obučavat. I govori on neka Perović ostane u Sisku. Drugi dan san se javil va kancelariju i postavili su me za nekog čatu... I tako san do kraja rata ostal va kancelarije, nisan metka opalil ni pušku držal.

I onda kad je rat bil pri kraju povlačili smo se prema zapadu, a imeli smo dobru opremu, dobro smo bili obučeni i obučeni. Došli smo va Zagreb, ma ja nisan ni šal va kasarnu, imel san već dogovoreno sa familjon Malešići, oni su bili iz Svete Barbare, da ću njim se javiti. Ja san skrenul na drugu stranu ma niki ni ni pital već za me, to je već bilo rasulo va vojske. Gren ja prema toj adresi i čudo se dogodilo - vidin gre još jedan vojniki, isto mornar, a to je bil Stanoje Tijan, isto Kostrenjan. On je bil z manon va Sisku ma je bil nediscipliniran pa su ga po kazni poslali va pješadiju va Sarajevo. Sad smo se opet sastali, a on da gre na zapad. Nagovoril san ga da gre z manon, va taj stan na Trešnjevke. Va temu stanu su bivali Malešići i Mirko Medanić ki je zgubil va ratu sina i kćer, a ostal je va Zagrebu z jednin donesal, Darkon. Stane

i ja smo spali z Darkon va iste kamare i drugi dan jutro ni Darka. Da je to jutro došal jedan i stavil pištolj na stol, da Darko mora poč z njim. To su bili organizirani komunisti, to je bilo par dan strovo oslobodenja. I pokle dojde jedna starreja ženska i samo nan je rekla da je Darko ubijen va okršaju s ustašama. Znali smo da moramo poč ča, va tomu stanu je bila vela žalost, nismo oteli bit na teret toj familije. Preporučili su nan da gremo 2-3 kuće naprvo aš da tamo biva jedan Kostrenjan, šef va neke službe. To je bil Bero Krtica ki nas je poslal va Gundulićevu ulicu da nas tamo rasporede. Donesli smo puške i onda su nas popeljali va kasarnu kade su već bili smješteni naši domobrani iz Siska. Bili smo tamo par dan, bili smo zadovoljni, imeli smo tri obroka dnevno. I jedan dan ajde pokret, šli smo na neku poljanu, tamo je bila sva sila vojske od NDH. Drugi dan smo hodili prema Karlovcu pa va Delnice i na kraju do Sušaka. Prilislili su nas da stavimo petokrake na kape. Tu smo bili dva-tri dana, ja san šal i va Kostrenju, najil se trešanj... I onda da gremo z vlakon prema Sežani, a onda va Pulu, va brodogradilište da delamo. Ma skrčali su nas iz vlaka, neka gremo hodeć nazad, došli smo do Lovrana. Tu su nas ukrčali na jedan trabakul i šli smo va Dalmaciju. Na Korčule smo se skrčali i smestili va jedan devastirani hotel. Onda smo bili šetemanu dan va Dubrovniku pa dalje za Boku.

Mesec dan va Tivtu

Va Dubrovniku san trefil Kostrenjana Zdenka Knafela koga san ja posjećeval va Sisku va bolnice aš je bil ranjen ko partizan. Ja san bil već stekal jedan renome i rekalsan mu da ču se zauzet da ga prime va mornaricu ma on je rekals da će ostal partizan. I još mi je rekals da je sad važno samo sačuvat glavu, kraj rata je bil blizu. A va Dubrovniku je on bil neki partijski funkcioner i ja san ga podsjetil ča mi je bil rekals da je važno glavu sačuvat. Ma sad mi govori da je trebalo pametno glavu sačuvat... Mi smo šli dalje va Boku, va Tivat. Tamo na rive mitraljezi, to je bila vela pompa aš da dolaze ustaše. Popeljali su nas na periferiju grada, va nekoj zgradi smo bili stacionirani. Sako jutro su nas peljali va brodogradilište, da delamo neke fizičke poslove. Hodili smo i kantali, stekli smo simpatije.

Bili smo va Tivtu jedno mesec dan, onda je došal šef vojne službe i govori da smo slobodni i da ki će more poč doma, a ki

će more i ostal va vojske. Ja san ostal va vojske i ukrčali su me na neki trabakul za mornara. S ten trabakulon san pasal celu Dalmaciju. Ma prvo toga san dobil godišnji odmor i šal san kod roditelji va Zemun, oni nisu znali ni kade san ni ako san živ.

Na ten trabakulu san stekal nekakov ugled i na kraju su me postavili za komandanta jednoga broda ki je snabđeval izvidne stanice po otocima sa živežnim namirnicama. Dojdemo na jedan otok i dojdu vojnici da skrcaju taj teret i vidim med njimi jedan Kostrenjan, Viktor Pezelj iz Svete Barbare. Sagdere je Kostrenjani bilo...

Navigal san tako još neko vrime i onda je 1947. došla demobilizacija. Onda san šal va Kostrenju kod tete, mamine sestre. Ona je imela dva sina i oba dva su va ratu stradala. Tako je ona ostala sama, muž njoj je celo vrime bil va Amerike i onda san ja došal kod nje, va Rožmanici. Upisal san Višu pomorsku, ekonomski smjer, finil san ju 1952. leta i pokle san delal va Jadrolinije pa va Autotransu i onda va Jugolinije do penzije 1983. leta. Evo, već san va penzije 35 let, celi radni vijek...

Zavolel nogomet

Nogomet je drugi del moga života, a počel san va Zemunu igrat. Onda je bilo puno slobodnih poljana za pikat kad san ja hodil va gimnaziju. Zavolel san nogomet i šal san va klub Vitez, to je bil klub srednjokolaca, bilo mi je dobro društvo tamo. Igral san va napadu. Počel san s 14 let va drugon podmlatku, tako se zval taj uzrast. Brzo san napredoval, sa 17 let san igral već za seniori. Va Beogradskon loptačkon podsavezu su klubovi bili rangirani va četiri razredi gradske lige, a saki razred je imel još rang A i B, tako da je ukupno bilo osan liga. Vitez je celo vrime bil va prve lige, imeli smo treneri, klub je bil dobro organiziran.

Jušto uoči rata, 1940. na 41. leto, Vitez je bil nadmoćno prvi va A razredu, onda san već stalno igral va prvomu sastavu. Trebali smo igrat kvalifikacije protiv prvaci drugih podsavezi, a pobjednik bi šal direktno va Prvu saveznu ligu. Ma došal je rat, prekinulo se prvenstvo i razlaz...

Nastavil san igrat tek kad san pokle rata došal va Kostrenju, onda su va Pomorcu navallili da moran doć. Imel san 27 let i mogal san pomoć svojim iskustvom. Bili smo dosta dobri, igral je z nami i Anton

Hrubeč, Zagrepčan ki je prvo rata igral va Hašku ki je bil prvak države, skupa sa Hitrecon i Kacijanom. Tu su još bili Slavko Ružić, on je bil golman, Glazer smo ga zvali, pa Ante Jurković, on je bil fanj zagrijan, Sveto Tonković, Stane Tijan, Tiho Linić, Oskar Dujmić, Marijan Sušlić, onda su mladi dohajali. Va Pomorcu je bila vela fluktuacija, ljudi su bili orijentirani na more i hodili su navigat, a igrali su kad su bili doma.

Umoril se od života

Finil san igrat 1954. leta, bil san neko vrime i va uprave Pomorca, a kad san se s familjon preselil v Riku onda san bil angažiran va Nogometnon savezu Rike, bil san 25 let tajnik i potpredsjednik. Si su me uvažavali ko glavnoga, ča san ja rekals to je bil zakon. Puno put mi je nogomet bil važnejši od familje, se je bilo podređeno nogometu. Iz Pomorca san nosil doma dresi za prat, žena i kćer su to delale aš va klubu ni imel ki. To me je na koncu i odbilo od Pomorca, niki ni otel mrdnut. Ja san sa svojen auton vozil ekipu na utakmice, moral san još molit ljudi da voze igrači. Došal san nazad va Pomorac 1972. leta i ostal sedal let. Va tomu periodu san se angažiral oko omladinskog pogona i oko postavljanja trave va Žuknice. Oko uređenja travnatoga igrališta jako se bil zalagal Mile Dujmić ki je svoj godišnji odmor koristil za delat na igralištu. Pokle su došle mlade snage i ja san 1979. šal va „nogometnu mirovinu“.

Oženil san se 1952. leta, žena Jelena, djevojački Rožmanić, je isto bila Kostrenka, umrla je pred četire leta, bila je deset let mlada od mene. Iman kćer Mirjanu i sina Davora, četire unuke i dva praunuka, još malo pa će doć i treći. Jako retko se si skupa okupimo, dve unuke su va Zagrebu. Valda čemo se si nać ako doživim sto let, ha ha... Ma ja puno put rečen da san se umoril od života. Niš ne delan, sedin, gledan televiziju, čitan novine, gren van jedino po privratu. Ne gren na cestu aš slabo čužen je va kćer strah da neću čut auto. Ne volin oči previše umarat ma dobro je dok još moren čitat i gledat. Očali ne nosin stalno aš onda nisan stabilan na nogami pa ih nosin samo za čitat. Gledan se utakmice hrvatske lige, nekako mi se pjčza naša liga aš su borbeni, si se bore za neš. Strane lige ne gledan toliko, zasitin se našimi.

[Boris Perović]

JAVNA USTANOVA NARODNA KNJIŽNICA KOSTRENA

Radno vrijeme:
pon, sri, pet: 8-14 h; uto, čet: 14-19 h,
druga i četvrta subota u mjesecu: 8-12 h
tel/fax: 289-578; www.knjiznica-kostrena.hr

■ BELETRISTIKA ZA ODRASLE

Sweeney, Cynthia D'Aprix: Gnijezdo (odličan roman koji opisuje obiteljski život s druge perspektive te odnose među braćom i sestrama koji se vrtoglavu mogu promijeniti u dobrom ili lošem smislu u čas; okrutno pronicavo, zabavno i toplo, priča o radosti i okrutnosti obiteljskog života)

Grisham, John: Siva gora (uronivši u politiku provincijskoga gradića, autor je nakon podosta vremena napisao jednu od svojih najboljih pravnih drama)

Pavličić, Pavao: Pohvala starosti (niz esaja ili feljtona o raznim fenomenima karakterističnim za treću dob, pri čemu se temi pristupa na izrazito vedar način, čak i humoristično)

Lee, Hyeonseo: Djevojka sa sedam imena (priča o bijegu iz Sjeverne Koreje te spašavanju obitelji iz ralja okrutnog režima; knjiga je dirljivo i fascinantly svjedočanstvo mlade žene o dugogodišnjem putu ka slobodi i sreći, ali i o sazrijevanju, obrazovanju i ponovnom građenju života i to dva puta - jednom u Kini, a drugi put u Južnoj Koreji)

Brown, Dan: Postanak (na putu obilježavanje modernom umjetnošću i enigmatskim simbolima, Dan Brown ponovo dotiče fundamentalna pitanja današnjice kao nijedan suvremeni pisac triler)

Mandić, Igor: Predsmrtni dnevnik (propuštajući velike teme moderne civilizacije - o starosti, samoubojstvu i smrti - kroz filtar osobne i obiteljske sudbine, autor je ovdje čitateljima izručio istovremeno opis svojih (netočno predviđenih) posljednjih dana i susus ponajboljih ideja koje su o istim temama kroz povijest već sročili neki od najoštroumnijih filozofa, sociologa, antropologa...)

Konar, Affiniti: Moja druga polovica (mlada američka spisateljica židovsko-poljskih korijena opisuje jedan od najmraknijih trenutaka u povijesti čovječanstva istodobno slaveći ljudsku nepokolebljivost i ustrajnost; kroz poglavljia priprana iz izmjenične perspektive, autorica u svom romanu portretira jedinstvena iskustva dviju židovskih djevojčica, blizanki Staše i Perle, od njihova dolaska u Auschwitz 1944. godine pa do dolaska Crvene armije)

■ STRUČNA LITERATURA ZA ODRASLE

Šimleša, Bruno: Istine i laži o ljubavi (u svojoj najnovijoj knjizi autor piše o brojnim idejama i mitovima o ljubavi i partnerskim odnosima i razbija zablude; odgovara na pitanja koliko se muškarci i žene doista razlikuju, kako se riješiti osjećaja da ne zavrđujemo ljubav, kako funkcionira zakon privlačnosti)

Herrmann, Eve: 100 aktivnosti prema metodi Montessori (ova knjiga donosi bitne ideje pedagogije Montessori i predlaže aktivnosti za razvoj djeteta i njegovo razumijevanje svijeta, pomoć u brizi za sebe i okoliš, pružanje prilika da se usredotoči i radi rukama, pripremanje gradiva i okoliša prilagođenog njegovim kapacitetima)

Alexander, Jessica Joelle, Sandahl, Iben Dissing: Danski odgoj djece (jasnim primjerima i korisnim savjetima autorice predstavljaju osnovna načela danskog odgoja, a uključivanje samo nekih njegovih dijelova u vlastiti roditeljski pristup pomoći će roditeljima da odgoje sretniju i otporniju djecu koja će nastaviti taj kraj dobroti i sreće odgojem vlastite djece)

Zmagač, Viktor: Četiri europska grada (autor se bavi kulturnom i društvenom poviješću četiriju europskih gradova, Pariza, Beča, Praga i Berlina, koji su, kako sam kaže, "reprezentativni za europsku prošlost, a nadajmo se i za njezinu budućnost")

Northrup, Christiane: Neka život bude jednostavan (autorica istražuje temeljnu istinu koja je vodi još od studija medicine: naše tijelo, um i duša duboko su isprepleteni; da bi život tekao lako i da biste se doista osjećali izvrsno, potrebno je mnogo više od fizičkog zdravlja; potreban je zdrav emocionalni i aktivan duhovni život)

Syed, Matthew: Kako učiti iz pogrešaka (oslanjajući se na zapanjujući broj različitih slučajeva i primjera iz stvarnog života te navodeći najnovija znanstvena istraživanja o konceptu granične dobiti, kreativnosti i izdržljivosti, Matthew Syed nam razotkriva kako uspjeh zapravo događa i kako se ne možemo razvijati ako nismo spremni učiti na pogreškama)

■ KNJIGE ZA DJECU I MLADE

Williams, David, Ross, Tony: Najgora djeca na svijetu (deset priča o djeci koja imaju navike u svakodnevnom životu koje autor dovodi do apsurdna i koje djecu usmjeravaju prema dobrom ponašanju)

Mihoković-Kumrić, Nada: I onda se ponovo zaljublja (roman za mlade ekološko-obiteljske-ljubavne tematike ispričan je iz perspektive glavnih likova, četrnaestogodišnje Franke koja želi postati glumica i budućeg ekologa Filipa; osim problema s kojima se nose mladi, roman donosi i kritiku društva)

Kapović Vidmar, Petra: 7 putovanja: terapijske priče za djecu (sedam različitih priča koje roditelji, odgajatelji, učitelji i svi koji se bave djecom mogu čitati djeci koja će u njima pronaći ono što im je važno i to povezati s problemom ili situacijom koja ih u tom trenutku najviše muči i okupira)

Najčitaniji naslovi u 2017. godini

KNJIŽEVNOST / 1. Asa Larsson: SUNČEVA OLUJA; **2.** Kristian Novak: CI-GANIN, ALI NAJLJEPŠI; **3.** Asa Larsson: PROLIVENA KRVI; **4.** Tony Parsons: TORBA ZA UBOJSTVO; **5.** Noah Hawley: PRIJE PADA; **6.** Paula Hawkins: DJEVOJKA U VLAKU; **7.** Kristin Hannah: ULICA KRIJESNICA; **8.** Elena Ferrante: GENUJALNA PRIJATELJICA; **9.** Jojo Moyes: TU SAM PRED TOBOM; **10.** Renée Knight: PORICANJE

PUBLICISTIKA / 1. Chandra Kumar: MUDRE-YOGA POLOŽAJI RUKU ZA ZDRAVLJE, SREĆU I BLAGOSTANJE; **2.** Sandra A. Taylor: SKRIVENA MOĆ VAŠIH PROŠLIH ŽIVOTA: OTKRIJTE KOD SVOJE SVJESTI!; **3.** Meik Wiking: HYGGE - DANSKI RECEPT ZA SRETAN ŽIVOT; **4.** Anita Moorjani: A ŠTO AKO JE OVO RAJ?; **5.** Senka Kušer-Mijić: KNJIGA ZDRAVLJA: TISUČLJETNA MUDROST AYURVEDE PRILAGOĐENA POTREBAMA SUVREMENOG

Nekad bilo...

Protekla su desetljeća, stoljeća. Kostrena, njezine dvije svetice Lucija i Barbara, poput svih okolnih naselja rasle su i širile se da bi s vremenom dočekale velike promjene: demografske, gradnju novih objekata te kulturni i gospodarstveni razvoj.

Iz svoje sam fototeke odabrao nekoliko starih, povijesnih fotografija Svete Barbare i kratko ih opisao. Starijim Kostrenjanima one će načas vratiti nostalgичna sjećanja na prohujala vremena, dok će one mlade možda zainteresirati da vide kako je nekada bilo u sada novom, modernijem naselju, razvijenoj općini.

Kostrena Sveta Barbara - Podurinj, 1931. godine: Parobrod „Slovenac”, koji je na redovnoj putničkoj liniji prometovao od Sušaka do Crikvenice, pristajao je u Zurkovu i u lužici Podurinj. U prvom planu pozira nepoznata elegantna djevojka.

Kostrena Sveta Barbara - Šoići, sredinom 30-ih godina 20. stoljeća: Panorama Šoića, danas jako izmijenjena nakon izgradnje rafinerije nafte početkom 60-ih godina. Desno je zgrada željezničke stanice Šoići. Stanovnici Šoića i susjednih zaselaka izgradnjom rafinerije raseljeni su, dok su neki uspjeli izgraditi nove kuće u Kostreni. (Izdavač razglednice je Foto material od t.t. Griesbach i Knaus, Zagreb)

Kostrena Sveta Barbara - Šoići 1931. godine: dio željezničke pruge u smjeru Škrljeva. Desno je crkva sv. Barbare. (Izdavač razglednice je Foto material od t.t. Griesbach i Knaus, Zagreb)

Kostrena Sveta Barbara - željeznička stanica Šoići, 1931. godine: Vlak u prolazu, lijevo je zgrada stanice. Na gromači dječak promatra prolazak vlaka. To je mali Barbaran Borivoj Marunić iz zaselka Marunići. (Izdavač razglednice je Foto material od t.t. Griesbach i Knaus, Zagreb)

Kostrena Sveta Barbara - Šoići, 12. srpnja 1931. godine: Mnogošte Kostrenjana okupljeno u očekivanju dolaska prvog vlaka na stanici Šoići prigodom otvaranja novoizgrađene željezničke pruge Škrijevo - Bakar

Kostrena Sveta Barbara, početkom 50-ih godina prošlog stoljeća: Lučica Podurinj s barkama na vezu uz rivu. Uz kame- nu bitvu stoji nepoznata mlada djevojka.

[Ivan Paškvan Ivo]

Odluka Općinskog vijeća Usvojen novi općinski Statut

Općinsko vijeće Kostrene je početkom godine usvojilo novi općinski Statut. Novi je Statut donesen zbog usklađivanja sa Zakonom o lokalnoj i područnoj samoupravi, u javnosti poznatog i pod kolokvijalnim imenom »lex šerif«. Kostrenjani će od sada prijedlog za rasipavanje referenduma radi opoziva općinskog načelnika i njegovog zamjenika moći pokrenuti s najmanje 20 posto ukupnog broja birača upisanih u popis birača Općine te dvije trećine članova Općinskog vijeća, što predstavlja novost. Referendum o opozivu ne može se raspisati samo za zamjenika općinskog načelnika, kao što se referendum za opoziv općinskog načelnika i njegovog zamjenika ne smije raspisati prije završetka roka od šest mjeseci od održanih izbora ni ranijeg održanog referenduma za opoziv, kao ni u godini u kojoj se održavaju redovni izbori za načelnika. Za razliku od ranijeg dokumenta, sad je u Statutu predviđeno i još jedno javno priznanje: počasni građanin Općine Kostrene.

[B. Č.]

Ekološki centar Šoići Dezinsekcija će zbrinjavati ulje

Tvrtka Dezinsekcija koja je do sada na poslovima gospodarenja otpadom surađivala pretežito s drugim tvrtkama i obrtima, namjerava Ekološki centar u Šoićima otvoriti i građanima.

- S obzirom na to da Općina Kostrena još nema reciklažno dvorište gdje bi građani mogli pravilno odložiti problematični otpad, nastojat ćemo pomoći Općini i Kostrenjanima u sakupljanju problematičnog otpada i time bar malo pridonijeti sustavu gospodarenja otpadom u Kostreni kako bi pratila komunalni standard - kažu u Dezinsekciji, dodajući da su projekti kojima bi se otpad skupljao odvojeno,

prema vrsti, svojstvima i agregatnom stanju te nakon toga reciklirao, dio cjelovitog sustava gospodarenja otpadom. Jedna od novina koje će Dezinsekcija ponuditi Kostrenjanima je i zbrinjavanje otpadnog jestivog ulja koje ostaje u kućanstvima nakon kuhanja i prženja. Trenutačno osmišljavaju projekt koji će omogućiti građanima Općine Kostrena da taj otpad propisno odlažu. Na taj način smanjiti će se negativan utjecaj na okoliš, a osim toga, otpadna jestiva ulja mogu se iskoristiti za proizvodnju biogoriva. Sustav preuzimanja otpadnih jestivih ulja svakako će uključivati isplatu naknade za predate tj. preuzete količine. U projekte će, kažu u ovoj tvrtki, svakako nastojati uključiti škole i vrtiće i druge ekološki odgovorne Kostrenjane.

[S. B.]

In memoriam

Milodar Margan (1937.-2018.)

Preminuo je Milodar Mile Margan. Izdanak stare kostrenske obitelji otplovio je na svoju posljednju plovidbu, u vječnost. Samozatajan i skroman, otišao je u naša dobra, lijepa sjećanja i spominjanja. Poput pripadnika nebrojenih generacija kostrenske mladeži, odazvao se zovu mora, završio Pomorsku školu Bakar - strojarški smjer, a kasnije Višu pomorsku školu u Rijeci i otišao se na plovidbu svjetskim morima. Cijeli je radni vijek, od asistenta, časnika do cijenjenog upravitelja stroja, kapa, do umirovljenja plovio na brodovima riječkog brodarstva Jugolinije. Uvijek se vraćao svojoj Kostreni koju je neizmerno volio. Dio najljepših godina svoje mladosti darovao je sportu i Pomorcu za koji je počeo igrati s nepunih 15 godina, sve do odlaska na plovidbu. Snažan, čvrst, požrtvovan i beskompromisan, bio je pouzdan oslonac obrane momčadi. A kad se vraćao s plovidbe, uvijek je bio uz klub. Radovao se svakom uspjehu Pomorca, a kao umirovljenik nije propuštao niti jednu utakmicu u Žuknici sve dok ga je zdravlje služilo. Njegovi najmiliji, rodbina, mnogobrojni prijatelji i znanci od njege su se oprostile 16. ožujka na groblju u Sv. Luciji.

[I. P.]

eko-proizvođači u dvorani

Sve uspješnija eko-izložba u Kostreni

Sve više poklonika Zdrave tržnice

Treće izdanje Zdrave tržnice u Kostreni početkom godine pokazalo je da ova sve uspješnija eko-izložba ima i sve više vjernih posjetitelja i izlagača. Na tržnici su se predstavili i ovaj put predstavili eko-proizvođači iz hrvatskih regija poput Istre, Slavonije, Like i Gorskog kotara, kao i iz Slovenije. Tržnica nudi voće i povrće, suhomesnate i mliječne proizvode, med, ulje pa čak i prirodnu kozmetiku i sredstva za čišćenje.

Zajednički nazivnik su proizvodi vezani uz obiteljska poljoprivredna gospodarstva, dobiveni ekološkim uzgojem. U Kostreni predstavljanje ovih grupa solidarne razmjene organizira Ekoregija Kostrena i Udruga umirovljenika Penko, uz pomoć Općine Kostrena, Turističke zajednice Kostrena i Komunalnog društva Kostrena.

[B. Č.]

Hrana hrvatskih OPG-ova, gastronomska ponuda lokalnih ugostitelja, delicije spravljene po noninim receptima, kreativne radionice i zabavne igre. Sve je to bilo u ponudi prvog izdanja manifestacije Uskrs u Kostreni, što je na Cvjetnicu održana na terasi ispred Narodne čitaonice u Svetoj Luciji, u organizaciji Turističke zajednice Općine Kostrena i Općine Kostrena, a u suradnji sa sponzorima, Inom i Dezinskcijom.

Najmlađi posjetitelji naučili su ukrašavati pisanice raznim tehnikama poput pirografije i bojanja, izrađivali su košarice za jaja, spretnost i vještinu dokazali su u raznim igrama. Posebno iznenađenje priredili su uskršnji zec i Inina maskota Pumpić, koji su djecu povelu u potragu za pisanicama skrivenima oko čitaonice.

Oni nešto stariji, uz kupnju domaćih proizvoda za blagdanski stol, naučili su nešto novo o zdravoj prehrani, jestivom samoniklom bilju i kako napraviti prirodni sapun. Poznati primorski kuhar Kristijan Kozmić, autor kuharice Primorski pijat, kroz svoj kulinarški show prikazao je pripremu primorskog uskršnjeg specijaliteta te je oduševljena publika uživala degustirajući janjetinu u povrće na lešo. Autorica bloga Anino povrće Ana Smokrović prezentirala je ratarsku gastronomiju i načela zdravog i ispunjenog života te kako u svoju prehranu uvrstiti razno povrće, a tokom predavanja posjetitelji su mogli degustirati popečke od povrća, razne hladne salate, razne vrste algi i samoniklo bilje.

Galebvi jedriličari promovirali su svoju vještinu, ovom prilikom mogao se iskušati stimulator i naučiti sve o jedrilicama. Posebnu pažnju privukao je slatki štand Turističke zajednice, na kojem se mogla degustirati Kostrenska pogača iz Obrta za proizvodnju kolača i torti Snjeguljca, kao i naučiti ponešto o kostrenskoj tradicionalnoj kuhinji. Posjetitelji su se počastili ukusnim i nezaobilaznim proljetnim specijalitetom primorskog kraja - fritajom sa šparugama, a Gljivarska udruga Škripac predstavila je gljivice koje se beru u proljeće, koje su se mogle degustirati u ukusnoj fritaji s

Uskrs u Kostreni

Prvo izdanje manifestacije održano je na Cvjetnicu na terasi ispred Narodne čitaonice u Svetoj Luciji, u organizaciji Turističke zajednice Općine Kostrena i Općine Kostrena

Ispred čitaonice čitavog dana bilo je mnoštvo Kostrenjana i njihovih gostiju

gljivama. Posebna atrakcija na manifestaciji bilo je veliko uskršnje jaje ispunjeno šarenim balonima i cvjetovima iz kojeg su na kraju manifestacije ispu-

šteni baloni koji su oplemenili nebo nad Kostrenom.

[Boris Perović]

Djeca su uživala u učenju raznih slikarskih tehnika

[Najmlađi posjetitelji naučili su ukrašavati pisanice raznim tehnikama poput pirografije i bojanja, izrađivali su košarice za jaja, spretnost i vještinu dokazali su u raznim igrama]

Pogledajte kako sam naučila slikati po jajima...

Galebaši su prezentirali jedriličarsku vještinu

Izvorni organizatori Dražen Vranić i Sandra Svetić

Kristijan Kožmić i njegov kulinarski show

Ana Smokrović prezentirala je zdravu prehranu

Uskrsnje jaje ispunjeno balonima bilo je posebna atrakcija

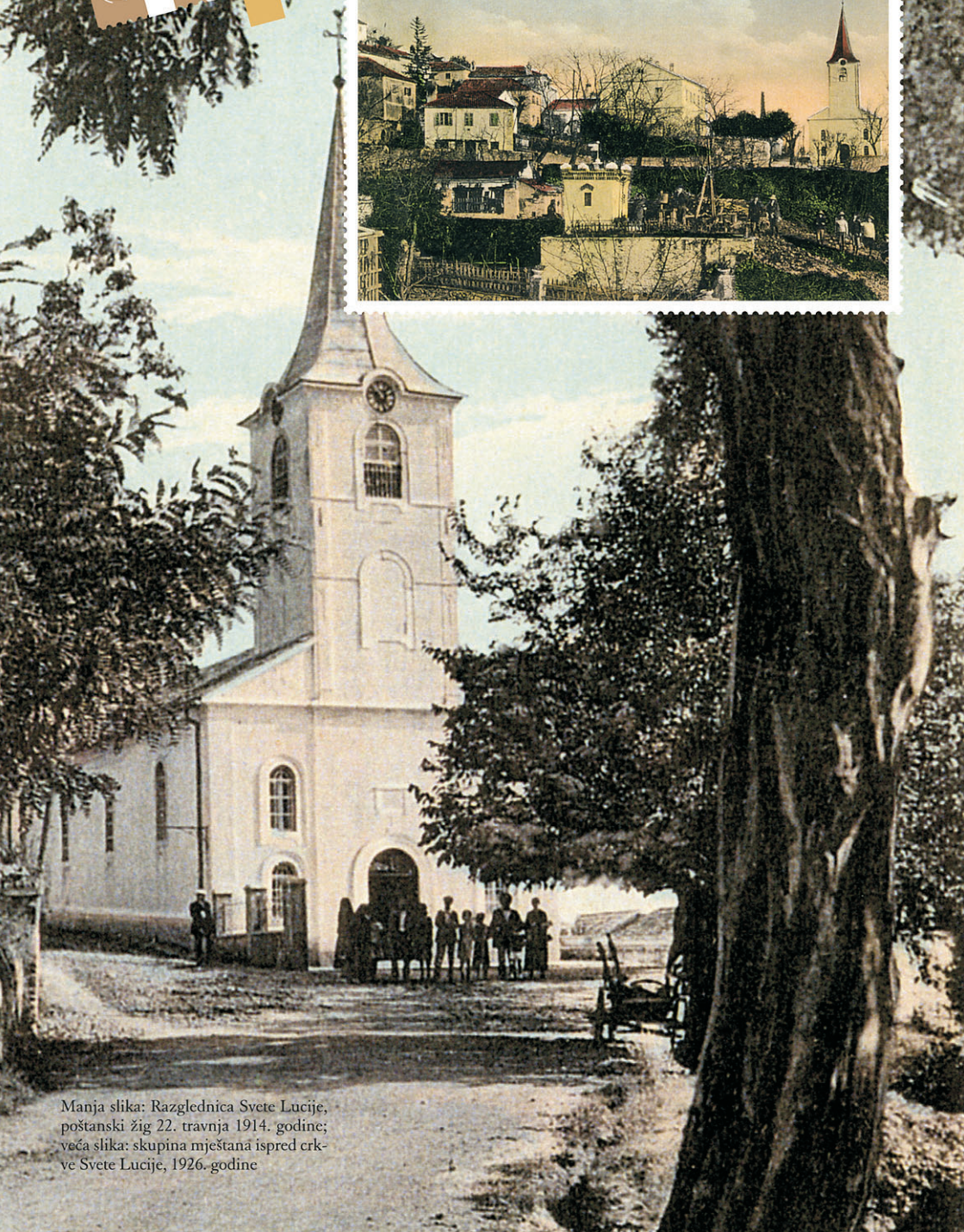
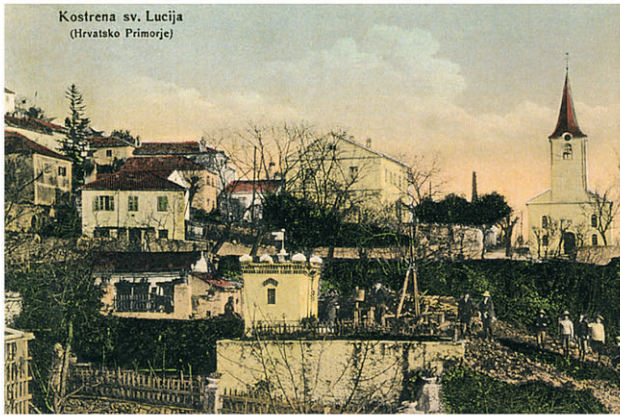
Fritaja s gljivama Glijivarske udruge Škripač

Primorski specijalitet fritaja sa šparugama

Kostrena sv. Lucija
(Istarsko Primorje)

Manja slika: Razglednica Svete Lucije,
poštanski žig 22. travnja 1914. godine;
veća slika: skupina mještana ispred crkve
Svete Lucije, 1926. godine